ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 75. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 22-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, APRIL 22, 1976 No. 75. VOL. LXXXIII

Помер о. Іриней Назарко, ЧСВВ, видатний церковний діяч, науковець, історик і автор

Оттава, Канада. — Отець д-р Іриней Назарко, ЧСВВ, видатний душпастир та церковний діяч і науковець, дійсний член НТШ, редактор і автор багатьох праць, головно з історії Церкви, помер ненадійно на 71-му році життя та 42-му році священства, у Василіянському манастирі в Оттаві 20-го квітня 1976. Тлінні останки Покійного будуть зложені на вічний спочинок на Василіянському цвинтарі в Мондері, Алберта, 23-го квітня.

Св. п. д-р Іриней Назарко, ЧСВВ, походив з Тернополя, Західня Україна. В роках 1932-1944 був головою Марійського Т-ва Молоді у Львові та редактором його видань. У 1946-му році переїхав до Канади та був редактором василіянського журналу „Світло". Від 1950-го року був професором історії Української Католицької Церкви в Католицькому університеті в Монтреалі, а в 1953-му році переїхав до Риму як консультор ЧСВВ і два роки пізніше, 1955-го став ректором Української Папської Семінарії. Головніші його праці: „Святий Володимир Великий" (1954), „Київські і галицькі митрополити" (1962) та ряд історичних і біографічних нарисів і проповідей.

Св.п. о. Іриней Назарко

Українська громада візьме участь у Міжнародному Ярмарку у Філядельфії

Філядельфія, (IAC). — Уже цього тижня в днях 23 (п'ятниця) по 25 квітня (неділя) ц.р., відбудеться тут Міжнаціональний Ярмарок, що його влаштовує Центер Національних Служб (давніше популярно називаний Інтернаціональний Інститут) в Конвеншен Голл. В цьому ярмаркові бере участь біля 50 національних груп. Також українська група буде цього року належно репрезентована у кожній ярмарковій ділянці.

Загальним керівником української групи є пані М. Мазур та пані інж. Л. Дяченко. Поодинокі ділянки мають своїх керівників, які входять до загального Міжнаціонального комітету, а саме: керівником харчової ділянки є пані Е. Новаківська, а декілька відділів СУА подбає про те, що українська кухня буде працювати на протязі повних 3-ох днів.

Мистецька ділянка має досвідченого керівника інж. С. Пушкар, а на нашій виставці народного мистецтва буде чинним теж показ писання українських писанок (пані М. Мазур).

Керівником ярмаркового станку є пані М. Ганусей, а п'ять наших крамниць дадуть свої вироби на продаж: „Космос", „Оріон", „Фантазія", „Вазар" та крамниця М. Ганусей.

Керівником мистецьких виступів є п. М. Бойчук і цього року українські ансамблі будуть мати аж три виступи: в п'ятницю, 23 квітня 8-ма год. вечора — „Черемош" — Гуцульський танковий Ансамбль під кер. Д. Сороханюка, в суботу — 24 квітня в год. 8-мій вечора — СУМА — танцювальний Ансамбль (мистецький керівник М. Бойчук), а в неділю 25 квітня, — „Волошки" — танцювальний Ансамбль під кер. Зої Корсун. Побажанним, щоби українська публіка була саме на цих наших виступах та належно привітала наших танцюристів, яких виступи не є оплачувані.

Транспорт та дижурні на цей ярмарок є під наглядом організаційної комісії Громадського комітету для 200-річчя ЗСА та 100-річчя українського поселення в Америці, яку очолює п. В. Повзанюк.

Наша участь в цьому інтернаціональному ярмаркові є спільним зусиллям очолюваного д-ром Іваном Скальчуком Громадського комітету для 200-річчя ЗСА та 100-річчя українського поселення в Америці та Окружної Ради СУА очолюваної пані інж. Л. Дяченко.

Комітет 200- і 100-річчя стейту Коннектикат плянує концерт

Гартфорд, (П.Ш.). — 10 квітня ц.р. відбулося тут чергове засідання Стейтового Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення, при участи 23-ох членів з поодиноких місцевостей стейту Коннектикат.

Засідання відкрив голова Комітету проф. І. Телюк, вітаючи учасників та подаючи порядок нарад.

Пані С. Радьо, голова Імпрезової комісії, подала загальні інформації про підготову концерту на день 6 червня 1976 року. Головним промовцем в українській мові буде д-р М. Снігурович, а в англійській мові І. Селеман.

У концертовій частині виступлять злучені хори стейту Коннектикат під диригентурою інж. А. Пришляка, молодечі танцювальні групи, піяністка Орися Цибрівська, челіст Нестор Цибрівський і Танцювальний Ансамбль СУМА — Осередку Ню Йорк — під мистецьким керівництвом Олега Гензи. Концертовою частиною проводитиме п. Дубно.

З цієї нагоди Фінансова комісія, яку очолює С. Сокольський, підготовляє до друку програмову книжку, де охочі можуть подавати свої привіти і оголошення.

Видавнича Комісія, очолювана д-ром М. Воскобійником, збирає з громад відповідні матеріяли для видання історії про українське життя, з відповідним вступним словом, що його опрацює проф. І. Телюк.

В найближчому періоді Пропагандивна комісія (Е. Гулич) подаватиме відповідні публікації в зв'язку із заплянованим концертом. Також на останньому засіданні принято проєкт летючки, укладу д-ра М. Снігуровича, яка в найближчому часі появиться в поодиноких громадах.

Кромі запрошених провідних діячів з українського і американського політичного світу, — запрошено дост. губернатора А. Ґрассо і всіх стейтових сенаторів і конгресменів.

Професори Пріцак і Богатюк на науковій конференції в Сиракюзах

Сиракюзи, Н. И. — В суботу, 24 квітня ц. р. тут в Ле Мойн Коледжі відбудеться Наукова Конференція на тему — „Шукання за свободою: східньоевропейські країни в 1976 р." Конференцію влаштовує Ле Мойн Коледж при співучасті Українського Комітету 200-річчя Америки і 100-річчя українського масового поселення в Америці, Комітет 200-річчя Ле Мойн Коледжу та Комітет Поневолених Націй в Сиракюзах.

У Конференції беруть участь професори семи американських університетів і коледжів. спеціялісти різних дисциплін в таких сьогодні поневолених країнах Східньої Европи, як Україна, Чехо - Словаччина, Польща, Угорщина, Балтійські країни та Югославія.

З українських професорів виступлять: академік проф. Омелян Пріцак, директор Українського Дослідчого Інституту при Гарвардськім університеті та професор катедри української історії ім. Михайла Грушевського при тому ж університеті, з науковою доповіддю: „Небезпечне становище гуманістичних наук в сучасній Україні" та проф. економіки Ле Мойн Коледжу д-р Микола Ю. Богатюк, голова Українського Комітету 200-річчя і 100-річчя в Сиракюзах, секретар Постійної Конференції Українознавчих Студій при Гарвардському Українському Дослідчому Інституті та організатор цієї наукової Конференції.

На Конференції: „Шукання за Свободою: східньо-европейські країни в 1976 р." з науковими доповідями виступлять також: професор права Нюйоркського університету і науковий секретар Чехословацької Академії Наук в ЗСА Джон Лекса — „Конституційні розвитки в Чехо - Словаччині після II Світової війни"; професор економіки Сиракюзького університету і колишній міністер уряду Югославії Ненад Поповіч — „Економічна система Югославії, як функція політичних розвитків"; професор історії університету Ферлі Дікінсон Альґірдас Ляндсберґіс — „Культурні проблеми в сучасній Литві, Латвії та Естонії"; професор літератури Нюйоркського стейтового університету в Олбані Джозеф Соверфі — „Шукання за свободою в угорській літературі та літературознавстві"; та професор історії Колюмбійського університету Анджей Камінські — „Новітня польська історіографія: організаційна структура, школи, тематика та ідеї".

Керівником і предсідником Конференції є проф. Микола Богатюк, а модератором панелю: „Що принесе Східній Европі лайбутнє?" — проф. політичних наук Ле Мойн Коледжу Антоні Бускарен. Конференцію відкриє о. Джон Дінін, віце - президент для академічних справ і декан Ле Мойн Коледжу, а промову під час полуденку скаже о. Вілліям О'Ґалоран, президент Ле Мойн Колежу. Праці Конференції появляться друком.

Проф. Яр. Рудницький кінчає головування в Департаменті славістики Манітобського університету

Вінніпеґ (Д. С.) — Тут стало відомо, що основник і організатор Департаменту славістики Манітобського університету — проф. д-р Яр. Рудницький уступить, на власне бажання, з головства в Департаменті з днем 31 серпня ц. р., очолювавщи його від 1949 р. Окремий факультетський комітет під керуванням декана д-ра Ф. Дж. Стамбрука займеться підшуканням нового голови. З українців-професорів у склад цього Комітету ввійшли: д-р Семен Погорілий та д-р Іраїда Тарнавецька, а з студентів: Оленка Дем'янчук і А. Шимкин. Вибраний цим Комітетом новий голова департаменту перейме урядування з днем 1-го вересня 1976 р. В признанні за довголітню працю проф. Рудницький був нагороджений університетом срібним кружалом із відповідною дедикацією, а Департамент славістики видав у 1975 р. його біо-бібліографію п. н. „Скріпта манент". Окремо плянується „Науковий збірник" на його пошану за редакцією проф. Г. Д. Вібе, з статтями таких учених, як проф. К. Біда, Ю. Войко, Д. Ґеорґакас, Ю. Шевельов, Г. Наконечна, Б. Чопик й ін.

Проф. д-р Я. Рудницький

Науковці доражують „гострішу політику" ЗСА в ОН

Об'єднані Нації, Н. И. — 16 науковців і осіб, які зв'язані з Об'єднаними Націями, передали у вівторок, 20 квітня, амбасадорові ЗСА до ОН Вілліямові Скрентонові звіт, в якому твердять, що американська політика на тому міжнародному форумі тепер находиться в „стані безприкладного безладдя" і пропонують ряд заходів, які виправили б ситуацію.

Звіт під назвою „Нова політика ЗСА відносно Об'єднаних Націй" вказує, що протягом останніх кількох років Америка поступово втрачає впливи в тій міжнародній організації, наприклад, в Генеральній Асамблеї комуністичні держави та країни „третього світу" часто переголосовують ЗСА та відкидають пропозиції американської делеґації. Автори звіту пропонують, щоб ЗСА взяли на себе провід в створенні нової коаліції, до якої входили б також держави Західньої Европи, Японія та деякі економічно недорозвинені країни, та щоб ця коаліція відбувала спільні наради і виготовляла спільну стратегію. Звіт також пропонує, щоб ЗСА відмовлялися призначувати фонди для деяких „шкідливих програм" Об'єднаних Націй, як також вели „гострішу політику", заявляючи всім членам ОН, що Америка готова прислухуватися до дійсних економічних чи інших зажалень, але не дозволить, щоб її використовували.

Головою групи, яка виготовила звіт, є Ричард Гарднер, професор міжнародного права в Колюмбійському університеті та колишній заступник державного секретаря. В склад групи входять, між іншими, також проф. Ганс Морґентав з міського університету Ню Йорку, видавець і письменник Норман Казинс та 13 інших науковців і спеціялістів. Вони розпочали свої досліди щодо ролі ЗСА в ОН у 1974-му році.

ЗСА перестерігають Чіле в справі людських прав

Вашінґтон. — У понеділок, 19-го квітня, Державний департамент повідомив чілійського амбасадора Мануеля Трукка, що уряд ЗСА „дуже стурбований" фактом, що військовий уряд Чіле арештував і депортував адвоката Хозе Заляквета, провідного оборонця людських прав у тій південно-американській країні, після того, як Заляквет в березні ц.р. відбув зустріч із трьома американськими конґресменами, які прибули до Чіле, щоб перевірити закиди, що хунта порушує людські права та застосовує тортури під час допитів політичних в'язнів. Асистент державного секретаря Вілліям Роджерс сказав амбасадорові Трукові, що уряд президента Форда також „стурбований" тим, що чілійські власті стосували „відплатні методи" проти інших чілійців, які зустрічилися з американськими законодавцями, хоча хунта обіцяла, що будь-який чілійський громадянин може свобідно розмовляти з конґресменами.

Амбасадор Трукко заявив, що хунта „не напаствувала нікого" за зустрічі з членами Конґресу ЗСА і сказав, що адвокат Залаквет був депортований до Франції 12 квітня ц.р. тому, що був „загрозою для безпеки країни" та що рішення депортувати його запало ще перед прибуттям до Чіле американських законодавців.

Конґресмен Доналд М. Фрейжер, голова Конґресової підкомісії для міжнародних справ, повідомив, що його підкомісія в кінці цього місяця розпічне преслуханння в справі здогадного порушення людських прав в Чіле та в справі дальшої економічної і військової допомоги ЗСА для тієї країни.

ЗСА не можуть зменшувати кількости вояків

Вашінґтон. — Комісія в справі кількости вояків, створена Конґресом у 1973-му році, передала законодавцям і президентові Фордові звіт, в якому твердить, що з уваги на безперервну розбудову мілітарної сили Совєтським Союзом, Америка не може, принаймні протягом наступних 10 років встановляти значних зменшувань у кількості своїх вояків, ані зменшувати видатків на збройні сили. Комісія, яка складається із сімох спеціялістів, чотирох з яких призначив Конґрес, а трьох Білий Дім, дійшла до висновку, що збройні сили ЗСА надалі мусять складатися з 2.1 мільйона вояків, як рівнож в ділянці державної оборони далі мусить працювати понад 1 мільйон цивільних осіб. Щоб задержати збройні сили на належному рівні і заохотити молодих людей зголошуватися до військової служби, Комісія пропонує продовжувати надавати воякам різні пільги, наприклад, дешеву медичну опіку, безкоштовну пенсійну програму тощо.

В Оттаві відбулася екуменічна маніфестація в обороні УКЦ в Україні

Оттава, Канада (інж. Степан Симко). — Шостого квітня ц. р., в 6-ій год. вечора, заходами Митрополита Максима Германюка та інших українських Владик, тут у приміщенні римо-католицької базиліки Нотр Дам відбулася величава екуменічна маніфестація з нагоди відзначення 30 роковин переслідування Української Католицької Церкви в Україні. В цій маніфестації прийняли участь 80 латинських єпископів, два кардинали та папський нунцій. Як правило, коли українці відзначують якісь болючі історичні події, роблять вони це перевжно в своєму середовищі.

На цей раз, для відзначення цієї важливої події, Митрополит Максим Германюк, при допомозі Владики Ізидора Борецького, зумів закликати до участи всю римо-католицьку ієрархію Канади та Архиєпископа англіканської церкви.

Святочним походом 80 єпископів, архиєпископів, кардиналів і папський нунцій Анджелло Пальмас та всі шість українських Владик увійшли до величавої базиліки для екуменічного відслуження української Святої Літургії в намірені відродження УКЦ в Україні.

Завдяки наполегливій активності сенатора Павла Юзика передні лавки базиліки зайняли достойники Канадського Парляменту і Сенату, між якими були Дж. Кларк, лідер Консервативної партії, Волтер Бейкер, предсідник цієї ж партії, Рей Гнатишин, його заступник, Степан Папроцький, пані Ренальд Ляпойнт, предсідниця Сенату, генерал Романів, амбасадор з Чіле генерал Горачіо Арсі та численні представники різних етнічних організацій. Решту базиліки заповнили українські миряни зі своїм парохом о. Степаном Хмелярем. До успіху цього торжества внесли великий вклад також отці Василіяни, які обслуговують місцеву парафію.

Перед Службою Божою місцевий оттавський Архиєпископ А. Плюрд привітав приявних, зокрема українську громаду.

Святу Літургію служили українські Владики в українській мові, а їм допомагали всі римо-католицькі єпископи, які мали англійський пе-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Владика Митрополит Максим Германюк

Митрополит Нікодим знову приїхав до ЗСА

Вашінґтон. — Митрополит Нікодим, особистий представник московського патріярха Пімена, знову приїхав до ЗСА і минулої неділі, 18-го квітня (Великдень за новим стилем) правив Службу Божу в „Церкві братства" у Вашінґтоні. Прибічники Нікодима інформують, що совєтська церковна делеґація приїхала до ЗСА, щоб взяти участь у працях т. зв. „Християнського Комітету Миру", який розпочав свої наради в понеділок, 19-го квітня, в місточку Віндсор в стейті Меріленд.

Приїзд Митрополита Нікодима, який не користується в ЗСА великою популярністю, з огляду на свою близькість і співпрацю з органами КҐБ, відбувся дуже непомітно. Разом з Митрополитом приїхав до ЗСА „священослужитель" Алексей Стоян, керівник відділу внутрішніх відносин з баптистською Церквою. Як відомо, в 1963 р. А. Стояна розкрили були службовики Еф-Бі-Ай, як аґента КҐБ і на протягу років американський уряд відмовлявся видати йому візу до ЗСА.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ПИСАНОК

Мейплвуд, Н. Дж. — Минулого тижня в публічних бібліотеках цього міста відкрилася виставка українських писанок, яка триватиме до суботи, 24-го квітня. На виставку складаються писанки з приватних колекцій пань Д. Рак, Г. Кейбіди і Е. Харченко. В суботу, 17-го квітня, п-ні Е. Харченко, яка від років навчає малювання писанок, дала показ техніки малювання в приміщеннях бібліотеки Мейплвуду.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ПРОФ. В. Г. КРИЧЕВСЬКОГО

Бавнд Брук, Н. Дж. — Комітет Української Вільної Академії Наук в ЗСА для сприяння перенесення тлінних останків проф. В. Г. Кричевського і його дружини з Венесуелі інформує, що в неділю, 2-го травня ц. р. тут, після урочистої Служби Божої, відбудеться посвячення пам'ятника на новій могилі проф. В. М. Кричевського на Українському православному цвинтарі св. Андрія. Акту посвячення довершить Владика Мстислав Первоієрарх УПЦеркви в ЗСА, який є почесним головою згаданого Комітету, а головою є местець Петро Холодний.

2,658.00 ДОЛЯРІВ ДЛЯ ПЛЮЩІВ

Філядельфія. — Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії переслав Леонідові і Татьяні Плющам чек на суму 2,658.85 дол. зібраних на спеціяльному конті, яке цей комітет відкрив в місцевій кредитівці 22-го січня, 1976-го року. Конто закрито 13-го квітня, а гроші Комітет вислав до родини Плющів на їхню адресу у Франції в середу, 14-го квітня.

ПОМЕР Д-Р МИРОН НИЖАНКОВСЬКИЙ

Вітбі, Онт. — Д-р Мирон Нижанковський, учасник Визвольних Змагань, бувший старшина УСС, УГА і першої Дивізії УНА, помер тут на 82-му році життя з суботу, 17-го квітня. Панахиди були відправлені в неділю і понеділок, 18 і 19 квітня, а похоронні відправи у вівторок, 20 квітня, в українській католицькій церкві св. Юрія в Ошаві, а звідтіля на цвинтар Юніон. Осиротив дружину Володимиру, дочку Лідію Маринович з мужем Петром і чотирма синами, брата Зенона, ближчу і дальшу родину в Україні, ЗСА, Канаді, Европі і Австралії.

ДВОМОВНА ЗБІРКА ТВОРІВ В. СИМОНЕНКА „ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ" ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ У ЛЮКСУСОВОМУ ВИДАННІ „СВОБОДИ"

Джерзі Сиьі. — Минулого тижня, тут у в-ві „Свобода" появилася 144-сторінкова збірка вибраних творів українського поета-шестидесятника Василя Симоненка під заголовком „Ґранітні обеліски" в українському оригіналі та в англійському перекладі Андрія Чировського, студента другого року теології в Українському Католицькому Університеті в Римі. Збірка включає оригінальні українські тексти і переклади на аглійську мову 26-ох поезій, п'ятьох оповідань і щоденника В. Симоненка. Книжка ілюстрована мистецькими рисунками Мотрі Ходновської, студентки третього року архітектури в університеті Купер Юнійон в Ню Йорку.

Крім перекладів, книжка включає аналізу творчости і особистости В. Симоненка пера перекладача, як рівнож ним приготовану біографічну сильветку В. Симоненка та деякі дані про перекладача і про ілюстраторку. Збірка перекладів творчости В. Симоненка — перший твір А. Чировського, 19-літнього сина проф. д-ра Миколи та Іванни Чировських, над якою він почав працювати бувши ще учнем-середньошкільником в академії Сітон Голл. Деякі зразки його особистої творчости в англійській мові, як рівнож переклади українських поетів на англійську, появлялися і появляються в англомовному „Українському Тижневику".

А. Чировський володіє бездоганно українською мовою і в його дальших плянах є видання збірки власної творчости.

Люксусова збірка „Ґранітні обеліски" коштує 5.00 долярів і її можна замовляти в книгарні „Свободи", 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J. 07303.

Василь Симоненко

Андрій Чировський

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Леоніда Плюща

Головною подією української діяльности в першому кварталі цього року, також з уваги на її міжнародний характер, була без сумніву справа Леоніда Плюща: його звільнення з Дніпропетровської „психушки" та переїзд, разом з дружиною і двома синами на Захід, але головно його перші виступи на міжнародному і українському форумах в Европі та відвідини і виступи в Америці і Канаді. Очевидно, що сьогодні ще немає відповідної перспективи, щоб могти оцінити цю „справу" в повній ширині, але деякі підсумки і висновки вже наявні.

Насамперед треба мати на увазі, що Леонід Плющ перед його звільненням і переїздом на Захід був відомий тільки зі свого українського прізвища та зі свого мужнього виступу в обороні людських прав в Совєтському Союзі і опісля зі своєї незламности навіть під найбільш рафінованими тортурами. У протилежності до таких відомих постатей українського руху спротиву в Совєтському Союзі, як Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл, Ігор та Ірина Калинці, Василь Стус, Іван Світличний та багато-багато інших, відомих з їхніх писань, про самого Леоніда Плюща та його світогляд і переконання нічого не було відомо аж до його появи та виступів на Заході. Тим не менше він, з уваги на своє українство та з уваги на його виступ в обороні людських прав і його терпіння, був включений в широку акцію оборони політв'язнів, яку українці повели самі та інспірували у вільному світі. Саме з цих, а не будь-яких інших світоглядових чи національно-політичних причин Леонід Плющ, після його звільнення, став для українців у вільному світі своєрідним символом активного учасника підсовєтського українського руху спротиву.

Нічого дивного, що в такій ситуації вже перші його виступи у Відні і Парижі, зокрема його інтерв'ю в „Лє Монд", в яких він сам себе окреслив „нео-марксистом" і невіруючим, викликали поважну констернацію серед українців. Цю констернацію ще збільшили обставини його відвідин та його виступи в Ню Йорку, до чого на свій лад причинилися і деякі українці, групи і особи, та їх спекуляції, жертвою яких могла б була впасти і українська громада і сам Плющ.

Сьогодні, хоч і без відповідної перспективи часу та без уваги на дальший розвиток, вже існують підстави, щоб з признанням для широкої української громади сказати, що вона здала і цей черговий іспит, і здала його в багатьох відношеннях.

Насамперед треба ствердити, що часто зворушливі привітання для Плющів віддзеркалювали надійні і похвальні почування української громади не так для самих Плющів, як до тих усіх героїв українського руху спротиву та жертв народовбивчої совєтської системи, яких Леонід і Татьяна Плющі в очах цієї громади символізували.

Не менш похвальним виявом зрілости нашої громади треба вважати і те, що не зважаючи на всі сантименти і почування, ця громада ясно і недвозначно відкинула світоглядово-політичні декларації Плюща, не відмовляючи йому самому права на такі переконання, які він має. З окремим вдоволенням треба ствердити, що від тих світоглядово-політичних декларацій Плюща відмежувалась, за деякими тільки вимками, українська молодь, щодо якої могли бути побоювання, що вона могла попасти під вплив поширених тепер в кследжах і університетах Америки і Канади ліво-радикальних течій.

Були також побоювання, що такі виступи і декларації Плюща можуть кинути нео-марксистську і безвірницьку тінь на інших учасників підсовєтського українського руху спротиву та послабити серед українців на Заході акцію оборони українських політв'язнів в Совєтському Союзі. Дотеперішній відгомін на відвідини і виступи Плюща цих побоювань не потверджує.

Міркування можна б продовжувати. Але всі вони зводяться до того, що висловив сенатор Генрі Джексон у відповідь на одного листа у зв'язку з виступом Леоніда Плюща в Мангеттен Центрі в Ню Йорку в приявності сенатора Джексона та з нефортунним зверненням Плюща до нього в справі Розенберґів. Сенатор Джексон у своїй відповіді в цій справі пише:

> „Я хочу запевнити Вас, що я розумію, що пан Плющ говорив сам за себе, а не як репрезентант українців в Америці чи українських дисидентів. Моя власна політична філософія та релігійні вірування різняться від Плющевих, але мені хочеться вірити, що ми поділяємо основне зобов'язання щодо підставових людських прав. Також важливо мати на увазі, що п. Плющ зазнав волі ще тільки дуже короткий час та що він був предметом крайніх совєтських фізичних і психіятричних зловживань протягом майже двох років перед його звільненням. Ми в Америці цілком певно можемо собі дозволити на деяку терпеливість і співчуття до п. Плюща і його родини з уваги на його відвагу та на терпіння, що він їх зазнав з рук совєтського уряду за висловлювання його особистих переконань..."

Під цим твердженням сенатора Джексона напевно і з переконання підпишеться більшість українців. Не можна також заперечити, що Плющ своїм рішучим засудом звироднілої совєтської системи та своїм постулятом незалежности України на форумі европейських комуністів і соціялістів зробив добру прислугу для української визвольної справи.

Для нас, українців у вільному світі, справу Плюща можна вважати за закінчену. Українська громада зріло видержала поважну чергову пробу, що рівнозначне з черговою поразкою для „того третього", який міг зв'язувати свої спекуляції із появою Плюща на Заході.

Видержавши цю пробу, українці у вільному світі тепер з тим більшим завзяттям і тим більшою рішучістю можуть і повинні продовжувати і посилювати свою акцію на допомогу українському народові рятуватись від запляннованої і здійснюваної тепер кремлівськими народовбивцями повної заглади засобом „злиття націй".

Роман Рахманний

СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР ПОЛІТИЧНОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Людство усіх віків нової ери подивляло незмінну актуальність євангельської драми. Навіть у сучасну епоху грубого матеріялізму окремі люди, а то й цілі суспільства, вбачають у євангельській розповіді свою долю. Страсний Четвер — це історія людини і людства у крутіжі межових ситуацій.

Наближення свого Страсного Четверга передчував поет Микола Зеров, коли на початку марксо - ленінського володіння в Україні 1921 року писав, що „круг євангельських історій" звучить дійсно, як уміло описана алегорія „про наші підлі і скупі часи".

Підлі часи, бо навколо метушилися „кати і кустодії", що їх настановили над українцями нові володарі — новий „синедріон, і кесар, і претор".

Скупі це були часи, бо серце тоді „докраю обідніло", як лементував інший тогочасний поет, Тичина, вгинаючися під лицемірством фарисеїв і примиренців — учорашніх оборонців закону своєї нації.

Правдиву картину того лихоліття в Україні та в сумежних країнах Східньої Европи під володінням марксистів - ленінців накреслили українські та чужоземні автори. Поміж нами живуть і ті, що пережили той Страсний Четвер на ук- своєї нації.

Але навіть у вільних умовах життя українці невільні від випробувань свого Страсного Четверга. „Круг євангельських історій" повторюється із незмінною актуальністю так часто, як повторюються помилки у житті людини чи суспільства. Українська політична еміграція саме вступила у свій Страсний Четвер.

Зродилась наша еміграція в наслідок воєнного катаклізму на европейському континенті. Перед Іродом утікали невинні особи і родини у далекий невідомий їм Єгипет: в Америку, в Канаду, в Англію, а хто в інші цивілізовані краї. Поступово біженецька громада перетворилася у збірного носія української самостійницької ідеї — культурної, духовної та економічно-політичної.

Після двох з половиною десятків років тяжких зусиль здавалося українська політична еміграція врешті вступила на передмістя свого „Єрусалиму", цебто успіху. Прорвано мури недовір'я суспільств країн Заходу. Назва „українець" уже дзвеніла достойно на кількох континентах. Українська державницька ідея дедалі глибше врізувалася у тямку державних діячів різних країн. А нащадки бездомних біженців у кожному „Єгипті" виросли у скромну, однак реальну силу.

Це була Квітна чи Вербна Неділя української політичної еміграції.

Та ще не прогомоніли радісні вигуки „Осанна!" і „Перемога!", як зневіра, немов гадюка, проникла у серця несміливіших керівників у тіні українського політичного дерева.

І почалось тягання самостійницької ідеї від Анни до Каяфи. Не бракувало відкликів до Пилата, що тільки виконує волю імператора у далекому замку-кремлі. І не забарились фальшиві мученики - пророки відтягати нащадків емігрантських від традицій збройно-політичної боротьби на манівці широкопростірних концепцій.

Так настав Страсний Четвер української політичної еміграції — понурий час володіння юрби з її бездумними вигуками: „Хочемо Вараву!.."

За цими вигуками забули, що з російських тюрем, відремонтованих неомарксистами - ленінцями, давно вже нісся шепіт — докір вірша ув'язненого там поета Ігоря Калинця:

юродивий народцю
можеш спокійно
метушитись
адже нині
земля
не стряслася
а темряву
що з неба попелом
дочасно
тобі
на голову
осіла
ти й не помігаєш.

На щастя, „круг євангельських історій" не кінчається ані Страсним Четвергом, ані Великою П'ятницею. На зміну їм приходить Воскресіння.

І після нашого Страсного Четверга мусить прийти душевне й ідейне відродження української політичної еміграції.

Треба тільки, щоб усі вдумливі українські патріоти, а зокрема стійкіші провідники, не забули про те, що, — як писав замучений марксистами - ленінцями у Сибіру поет Микола Зеров, — це ми переживаємо Страсний Четвер політичної думки:

Це нам пересторогу
півень піє,
Для нас на дворищі
багаття тліє
І слуг гуде архиєрейський
хор.

Варто замислитися нам усім над цим...

Щоб ніхто з нас опісля не мусів до кінця свого життя каятися за те, що у свій Страсний Четвер відрікся бичованої, терном коронованої української правди.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

ЖІНКИ – ПЕРШІ СВІДКИ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

(ІЗ СОБОРНОГО ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСЛАННЯ ЄРАРХІЇ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ)*

(3)

До того вичислім лиш кілька жіночих постатей, що мають своє значне місце в часі Христових страстей і Воскресення. Жінка Пилата перестерігала свого чоловіка, щоб не засуджував Невинного. (Її ім'я Прокла, згідно з християнською традицією, і вона померла як християнка). А жінки, що стрічали Ісуса на Його хресній дорозі? Вони плакали й співчували Ісусові, раді бо йому помогти в Його опущенні й пониженні. Св. Вероніка, яка, не зважаючи на військову охорону, обтирає скривавлене обличчя Ісуса. Вірні невісти йдуть з Ісусом відважно аж на Голгофу. А ця Жінка, що в глибині смутку стояла мужньо під хрестом і пригадувала собі пророцтво Симеона у святині — Страдальна Мати, Скорбна Мати, як називає Її наш нарід! І ті жінки, що в третій день спішать до гробу, щоб віддати Розп'ятому останню прислугу! Вони повертаються із радісною вісткою про Воскресення!

Ось, Дорогі Браття і Сестри, події і постаті зі Святого Письма, що в іншому світлі показують нам особу жінки і в інший спосіб кажуть нам її шанувати у світлі євангельської науки. Жінка має своє преважливе місце серед Божих творів і того місця не можна міняти чи викривлювати. У списках святих, які Церква постійно доповнює новими канонізаціями, находимо велике число жінок, які своєю вірою і любов'ю до Бога, навіть своєю мученичою смертю дали свідчення про Христа. Дві жінки Церква відзначила навіть титулом Учительства в Церкві: св. Тересу з Авілля і св. Катерину з Сієни.

Приклад святих Мироносиць залишився назавжди в житті Церкви та її історії, і Христос Господь поблагословив їх працю. Вони перші проголосили світові й самим апостолам вістку про Христове Воскресення. А скільки в історії Церкви жінок, що, як мироносиці, пішли за Христом і вибрали черлече життя, вибрали вічне дівицтво ради Христа і стали тими невідомими світові безіменними сівачами Божого слова, як катехитки, виховниці. Скільки навернули вони молодих душ на правильну дорогу! Це є наші Сестри: Василіянки, Студитки, Служебниці Непорочного Зачаття Матері Божої, Йосифітки, Йосафатки, Мироносиці, Катехитки св. Анни, Катехитки, Витанки й сс. Згромадження Святого Духа.

Скільки добрих матерів були єдиними вчительками своїх дітей Христової віри! Скільки добрих подруг навернули своїх чоловіків на добру дорогу нераз по довгих літах мозольної терпеливости, молитви і навіть жертви! Направду — це велике діло мироносиць для Христа! „Істинно кажу вам: усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших — ви мені зробили" (Мат. 25, 40).

Погляньмо ще на життя Церкви. Скільки вона, як добра Мати наша, виховала собі благородних дочок в різних жіночих чинах, які своєю працею, молитвою і жертвою допомагали і допомагають у будові Христового Царства на землі. Ми цього може не спостерігаємо і тому в нас серед юначок сьогодні не бачимо того бажання і охоти піти служити Христові. Подумаймо над тим у цей великодній час подумаймо над великою ролею жіноцтва в історії Церкви і просім Воскреслого Господа, щоб послав нашій Помісній Українській Католицькій Церкві велике число святих мироносиць до наших жіночих чинів, щоб вони скріпили нашу працю тепер і може незабаром вже у вільній Україні. Наша Батьківщина потребуватиме по своїй Голгофі тих, що понесли б миро любови й жертви для її важких духових ран. Молімось за наші монаші покликання серед наших дівчат, а Ви, батьки, не жалійте віддати своїх дочок на службу Богові бо це велика служба і велике відзначення для Ваших дочок і Вас самих.

Вкінці погляньмо ще і в нашу рідну історію на ролю жінки. Українська жінка відігравала в житті українського народу впродовж історії дуже видатну ролю. Велика княгиня Ольга, перша наша християнка, як звуть її історики, була володаркою України в тих часах, коли в тодішній Европі жінка не мала таких прав, як у нас на Русі-Україні. Рівність жінки з чоловіком з правіків була однією з великих українських традицій. В українському сімейному житті ролі між батьком-матір'ю були належно поділені, матерям належали домашня праця і опіка над дітьми до тієї міри, що дослідники називають наш родинний устрій матріярхатом. У важких часах жінка-мати свідомо несла головну моральну відповідальність за честь свого роду, за гідність свого народу. Вона була нераз єдиною виховницею молодого покоління в часах руїн і лихоліть, була зберігачем духової стійкости і здоров'я народу, мови, пісні, традиції і звичаїв народу.

Згадаймо, наприклад, дочку Ярослава, що запровадила черниць в Україну; нашу Анну Ярославну, володарку Франції; чи Ярославну — вірну, шляхетну жінку князя Ігоря, яку оспівав наш невідомий Боян княжої ста-

(Закінчення на стор. 5-ій)

І. Тесля

ВАРТІСНИЙ ПОСІБНИК

Петро Оришкевич — ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ Й УКРАЇНСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ. Для кляс У-УІІІ Шкіл Українознавства і самонавчання. Наукове Товариство ім. Шевченка. Бібліотека Українознавства, т. 43. Ню Йорк 1974. Стор. 207, іл.

„Початкова Географія України" д-ра Петра Оришкевича — це новий і дуже потрібний набуток підручникової бібліотеки українознавчих шкіл. Старанне видання, багацтво ілюстрацій, добір навчального матеріялу і його представлення роблять підручник одним із кращих.

У цьому короткому огляді я хотів би поділитися з читачами своїми зауваженнями щодо об'єму навчального матеріялу, його розподілу, способу подавання, географічної термінології й назовництва.

Метою навчання географії України на середньому рівні шкіл українознавства є дати учням загальні відомості про фізично-географічні і культурні умови життя й розвитку українського народу на його етнографічній території в Европі і на поселеннях поза Україною. Обмежене число годин змушує учителя обмежити географічний матеріял до найістотніших інформацій. Частина учнів матиме змогу доповнити й поширити його на вищому курсі, однак, для великого числа учнів навчання географії України може скінчитися на середньому курсі. З того виникає необхідність подавані відомості заокруглити й учнів заохотити до самостійної дальшої праці. На жаль, до повноти бракує важливий розділ про господарство. Учень має інформації про мінеральні багатства, про родючі грунти, ліси й води, але нічого не сказано про використання цих природних багатств. Тому, на мою думку, програми навчання і підручники повинні взяти до уваги господарську географію України вже на середньому рівні навчання. Другий недолік, це відсутність у книжці Підляшшя, Холмщини, Посяння і Покуття.

Вдалим є розділ „Історичні місця", в якому названо 109 місцевостей. Окрема мапка показує їхнє розміщення. Подані тут інформації можна рівнож добре використати в навчанні історії й літератури.

Розподіл та чергування матеріялу задовільні. Незручним видається поміщення уступу „Етнічна межа" на кінці книжки, коли уступ „Межі" Української ССР стоїть на початку. На мою думку, поміщення уступу „Межі" уможливило б порівняння суцільної української території з обкроєною Українською ССР.

Представлення матеріялу добре, деяких частин зразкове, як це можна сподіватися від доброго географа-фахівця й довголітнього учителя курсів українознавства. Трапляються, однак, надто великі узагальнення, які деформують інформації, дрібні помилки, як напр. „Українці є четвертою за чисельністю національною групою (Канади)...Населення українців Канади зросло за 10 років (1961-1971) лише на 2.6 відсотка..." В дійсності — українці за числом стоять на п'ятому місці після англійців, французів, німців та італійців, а їхнє число в даному десятиріччі зросло на 22.7 відсотків в наслідок правильної кляcифікації тих українців, які в попередніх переписах населення були зачислені до поляків, австріяків, росіян і ін. Рівнож число українців у Вінніпезі є 64 тисячі, а не 33 тисячі. Це нижче число подане для осередку Вінніпегу. Так само інші дані й інформації для Канади треба читати обережно.

У географічній термінології й правописі географічних назв автор іде за совєтськими підручниками, відбігаючи від правопису Г. Голоскевича, що його прийняла Енциклопедія Українознавства і майже всі видавництва поза СССР. Так, напр., в книжці подибуємо назви: Пінськ, Нікопіль, Семферопіль і ін., замість: Пинське, Никопіль, Симферопіль і ін. Помилково написані назви: Горгани, Донець, Пилява, Св. Катарини, замість Ґорґани, Дінець, Пилявці, Ст. Кетеринс. Щодо географічних термінів, можна сумніватися в доцільності усувати такі слова, як бігун, полуденник, рівнобіжник, рівник, помірковaна смуга й ін. і заступати їх термінами: полюс, меридіян, параделя, екватор, помірна зона й ін. Натомість цілком неслушно автор пише, що Карпати вище 1500-1900 м. вкриті „лугами". Це ж полонини або альпійські луки. „Луг" має інше значення. Також ідентифікація смереки з ялицею неправильна. Це два різні види дерев.

Корисною є стаття „Вступні допоміжні вказівки учителеві" на вступі і „Словник" при кінці книжки. В словнику автор подає англійські значення рідше уживаних українських слів. І тут вкралися деякі друкарські помилки і неточні переклади. Але вони дрібні і їх легко справити.

Поруч тексту „Початкова Географія України" містить 145 ілюстрацій, в тому понад 100 світлин характеристичних краєвидів. Ілюстративний матеріял займає багато більше місця, ніж текстовий. Проте, ілюстрація заступає місце тексту і на початковому рівні допомагає учневі засвоїти географічні відомості легше, чим тільки на основі самого тексту.

Закінчуючи цей огляд, висловлюю надію, що загал учителів прийме щиро новий посібник географії, а авторові д-рові Оришкевичеві, товаришеві шкільної лавки, мені приємно погратулювати за вдалу і корисну працю.

ВЕЛИКДЕНЬ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — Церковний Комітет інформує, що в церкві св. Івана Хрестителя відбуватимуться Великодні відправи, як і минулими роками. В п'ятницю, 23-го квітня ц. р. о год. 2.30 виставлення Плащаниці; в суботу, 24-го о год. 7-ій вечором — свячення пасок, сповідь, воскресна утреня; неділя, 25-го квітня о год. 7-ій ранку Божественна Літургія.

Мирослав Прокоп

ПРО ТАК ЗВАНИЙ СОВЄТСЬКИЙ НАРОД

1

Для сторонніх обсерваторів сучасного стану й розвитку міжнаціональних взаємин у СССР немає сумніву, що національне питання, тобто протиріччя між московським імперіяльним центром і прагненням неросійських народів Совєтського Союзу, є тепер однією з найбільших, якщо не найбільшою слабістю совєтського режиму. Цей погляд, майже без винятку, підтверджують очевидці, зокрема нові еміґранти з СССР, також росіяни. Як повідомила паризька газета „Русская мысль" від 29 травня 1975 р., письменник Александр Ґаліч, який недавно виїхав з Совєтського Союзу, дав у своєму інтерв'ю в Парижі таку оцінку цим питанням: „Совєтський уряд бачить велику силу в національно-визвольних рухах, і боїться тієї сили більше, мабуть, ніж чогонебудь іншого. Повстання в національних республіках невідхильні й неминучі, одним словом, вони можуть стати початком занепаду системи".

Звичайно, справа не так у прогнозі Ґаліча щодо можливого повстання, як у самому ствердженні факту вагомости відосередніх національних сил в імперіяльній брудівлі СССР. Такий факт — серйозний удар по нібито інтернаціональній доктрині марксизму-ленінізму в російському виданні, згідно з якою національні суперечності мали б притуплюватися в умовах комунізму, а в дальшому окремі нації мали б зникнути, утворивши якийсь новий, понаднаціональний амальгамат.

Життя жорстоко посміялося над цією утопією. Таку перспективу відкидають для себе передусім самі росіяни. Вони, як найчисленніша нація в СССР, що мала б бути власне провідною силою в цьому процесі всесвітньої денаціоналізації і творення нового, понаднаціонального суспільства, переживають тепер нову добу максимально акцентованого націоналізму, а чимало з них затрусені відвертим шовінізмом, що посунений до меж расизму. У найбільш вульгарній формі це видно в настроях більшости партійної бюрократії в СССР, яка виразно й пляново апелює до російського шовіністичного міщанства, а інколи ще й сама підсичує його апетити. У лагіднішій же формі, часто прикритій псевдоліберальною фразеологією, цей російський феномен виявляється в неприязному ставленні до неросійських народів окремих осіб з кіл російських дисидентів. Постаті типу академіка Андрея Сахарова, чи Владіміра Буковського, які мають мужність засуджувати русифікацію і визнавати нефальшоване право неросійських народів СССР на самостійність, є, як досі, дуже рідкісні.

З другого боку, таке російське розуміння „інтернаціоналізму" в міжнаціональних взаєминах викликає природну самооборону неросійських народів. Це створює відомі конфлікти, точніше, безперервну боротьбу між Москвою і підбитими народами. Крім засобів фізичного насильства, Москва протиставляє прагненням неросіян концепцію т. зв. совєтського народу, як нібито хвилю майбутнього, яка, мовляв, робить їхні прагнення до самостійности не актуальними. Зайво доказувати, що ця концепція — це звичайний імперіялістичний маневр, один із тих, яким упродовж віків послуговувалися завойовники чужих країн, зокрема Росія. Але це ні в чому не поменшує небезпеки цієї концепції для неросіян. Тому варто цій проблемі ближче приглянутися.

За обов'язуючим у СССР визначенням, совєтський народ — це нова історична, соціяльно-політична спільність людей різних націй і національностей Совєтського Союзу, що мають спільну територію, державу, політичний і соціяльний устрій, економічну базу, соціяльно-клясову структуру, психічний склад, духовну культуру, світогляд (марксизм-ленінізм) і спільну, значить російську мову міжнаціонального порозуміння. Теоретики національної політики СССР кажуть, що совєтський народ творився у двох „етапах: від жовтневої революції 1917 року до перемоги соціялізму в СССР у 1930 роках і від того часу до сьогодні, коли вдосконалюється соціялізм та будуються основи комунізму. За таким визначенням, совєтський народ є продуктом епохи соціялізму, подібно як нації є продуктом капіталізму.

Згідно з панівною в СССР доктриною совєтський народ не є національною, а понаднаціональною і багатонаціональною формацією, він також не є кінцевою, а перехідною фазою в розвитку міжнаціональних відносин від окремих націй до безнаціонального комуністичного суспільства. До часу, коли прийде до утворення такого суспільства у світовому маштабі, мають постати в окремих районах світу міжнаціональні реґіональні спільності людей подібні до совєтського народу. В таких спільностях існуватимуть ще окремі нації, які одначе будуть постійно зближуватися одна до однієї, отже проходитимуть крізь такий процес, крізь який проходить тепер нації і національності Совєтського Союзу. Коли ж у СССР переможе комунізм, збережуть ще своє існування окремі нації, але вони будуть ще більше зближуватися і зливатися. Проте до повного злиття націй і утворення безнаціонального суспільства прийде щойно згодом, уже в умовах перемоги комунізму в світовому маштабі.

Теоретики совєтської національної політики й керівники Совєтського Союзу визнають, що творення совєтського народу і політика зближування та злиття націй СССР не проходить стихійно. Це не є природний розвиток людських спільнот від менших груп та об'єднань до більших, а керований партією і урядом процес. У такому пляні совєтський народ — це, на ділі, штучна ідеолоґічно-політична конструкція, накинена керівниками КПСС неросійським народам СССР, як інструмент у політиці поборювання їхніх прагнень до державної незалежности, ліквідації їхніх прав у галузі державної адміністрації, економіки, шкільництва, культури, нищення етнічної та духовно-культурної самобутности тих народів і перетворювання їх у росіян. Ця політика КПСС проводиться в життя засобами фізичного та морально-політичного тиску.

(Продовження буде)

ЄДНІСТЬ - ПОМІСНІСТЬ - ПАТРІЯРХАТ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧІКАҐО

Ч. 2. 1976

ЧУДО НАШОЇ ВІРИ ТА НАЙБІЛЬША ПОДІЯ ІСТОРІЇ

З радістю в душі та з усмішкою на обличчі зустрічаємо знову цього року разом із цілим українським народом в Україні та тисячами наших братів і сестер по цілому світі світлий празник Воскресення Христового — чудо нашої віри та найбільшу подію історії.

Воскресення — це порівну історична подія та особливе чудо. Як подія, воно відбулося в певному часі і було засвідчене людьми так само, як і інші історичні моменти. Як чудо, воно залишилося поза часом і простором, як і поза можливістю зрозуміти його людським розумом. І власне тому Церква навіть не намагається пояснити Воскресення — вона лише проголошує його, бо такі Божі діла науково дослідити неможливо. Їх мусимо лише з почестю визнавати при допомозі нашої віри.

Апостоли, наочні свідки Воскресення, ніколи не намагалися пояснити, як Христос воскрес — вони лише проповідували і стверджували факт, що це дійсно сталося. З такою вірою всі вони закінчили своє життя і то в більшості мученицькою смертю, бо „не можемо не говорити про те, що самі бачили та чули" (Діяння 4. 20).

Як подія в історії, Воскресення Христове є основою всіх навчань Церкви впродовж століть. Сама Церква наголошує це своїм богослуженням би дослівно продовж цілого року. Бо як же ж без цього могла вона так довго проіснувати? „Що було споконвіку, що ми чули, що бачили своїми очима, що оглядали, і чого руки наші доторкалися, про Слово життя, а життя об'явилось, і ми бачили, і свідчимо, і звістуємо Вам життя вічне, що з Отця перебувало і нам явилося. Що ми бачили і чули, звістуємо й вам, щоб і ви мали спільність з нами" (І Ів. 1-3). А св. Павло ще глибше пояснює таїнство Воскресення, пишучи: „А якщо Христос не воскрес, то марна наша проповідь, то марна й віра ваша" (І Кор. 15.14).

Віра у Воскресення — це теж і особливе чудо. Вона так глибоко вкорінена у свідомості та переконанні людства, що за неї віддали життя своє не лише перші апостоли — наочні свідки, але й дедалі мільйони християн до новітніх часів включно, свідками чого є і новітні мученики та ісповідники, що в сучасній історії Церкви, а передусім нашої, Української Церкви, записані золотими буквами для гідного прикладу нам усім.

Зворушливі моменти безстрашности та геройського визнання віри у воскреслого Христа можемо найти тепер у споминах в'язнів большевицьких концтаборів та тюрем, в яких описують численні епізоди із великодніх святкувань, що дуже часто закінчувалися кривавою містю комуністичних наглядачів.

Такі події із большевицьких концтаборів повторюються і по сьогодні. Коли режимна „Церква" Пімена хоче дістати статус релігійної установи в цілому вільному світі включно з Католицькою Церквою, то в той самий час на їхніх очах ще і сьогодні ув'язнюють українських священиків та вірних, і на це високі достойники Московської „Церкви" завжди умудряються знайти належне „оправдання". Цьогорічний Великдень в Україні знову так дуже подібний до першого Великодня. І хоча й тепер Христа хоронять у гробах в'язниць, заслань та концтаборів і силкуються привалити Його каменем забуття, то їх зусилля даремні, бо людина не в силі перемогти Божу могутність. До тих, що шукають уже померлого Христа, приходить радісна вістка, що Він живий.

Христове Воскресення є для нас, отже, важливою наукою про Божу силу. Українська Церква була вже десятки років приречена на загладу. Її вірні стояли перед різними судами. Кожний із цих судів клав її до гробу. І коли на деякий час завмирала Вона в одній частині землі, то воскресала у другій, бо „...із кінчиків-ран виростають нові корінці, приростуть до нового ґрунту і вбиратимуть нові соки, щоб нагодувати вічно голодне людське ХОЧУ..." (В. Мороз „Перший день"). Обранець Божого Провидіння, Блаженніший Патріярх Иосиф, що також чудом „воскрес" для нас, є незаперечним свідком такого відродження. Тимчасово угроблена наша Церква в Україні відроджується, „воскресає" у вільному світі, щоб одного дня цю радісну вістку Великодня знову передати своїй Матері Церкві в Україні — Матері, яка, без сумніву, одного дня воскресне до нового животворного та нормального життя.

А покищо ми тут, у вільному світі, з'єднані у свобідній Помісній Українській Церкві під проводом рідного Патріярха та Його Синоду, кріпімся силою воскреслого Христа! Наш радісний воскресний привіт шлім усьому Українському Народові у днях його тяжких досвідів із тим переконанням і побажаннями, що коли воскрес Христос, то воскресне і Його Церква і Його Богом бережений Український Народ!

о. Маріян Бутринський

З ВОСКРЕСЛИМ ХРИСТОМ ДО ПЕРЕМОГИ

Хоч і у гріб зійшов Ти, Безсмертний, то аддову зруйнував Ти силу, і воскрес єси як переможець. Христе Боже, жінкам мироносицям вістивши: Радуйтеся! — і Твоїм апостолам мир даруєш, падшим подаєш воскресення (Кондак Великодня). Перемога Христа над смертю, над дияволом, над гріхом — це головна тема всіх великодніх гимнів, а також і воскресних Богослужб, що безнастанно чергуються в усі неділі року і ні на хвилину не дають нам забути про ту велику правду, що „Христос вокрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував".

Може бути, що в інші спокійніші часи людям легше було сприйняти благовість Христового Воскресіння, але сьогодні напевно не один із нас спитає себе: чи годиться тепер говорити про воскресну радість, про перемогу Христа над темними силами зла серед постійного неспокою, воєнних лихоліть, пожеж революцій, національних, расових і соціяльних непорозумінь, злочинности і моральної розгнузданости, коли не добро, але зло майже на кожному кроці перемагає? На рідних землях шаліє жахливий терор, наші відважні герої терплять нечувані фізичні й моральні тортури в тюрмах, на засланні, у психіятричних інституціях. Тут у вільному світі розкладає нас незгода, байдужість, чуже деморалізуюче довкілля, загрожує нам небезпека винародовлення. Не краще є і в нашому церковному житі, бо, на жаль, не всі члени Помісної Української Католицької Церкви прийняли чудом урятованого з большевицького пекла Ісповідника віри Блаженнішого Патріярха Иосифа як свого провідника, новітнього Мойсея, що з волі Божої має перевести нас з неволі до нової обіцяної землі. Дуже влучно описує о. Б. Каричек наші невідрадні церковні відносини в журналі „Нива" ч. 2, 1975. Він пише: „Але диявол не спить, він віднайшов новітнього Юду і то не одного, а вони знов відгребали в попелищах не Єрусалиму, а Риму — і Анну і Кайфу і страхітливого Пилата обмиваючи руки: Я невинний крови Праведниці... Той самий сатана піддає гасло „нема в нас царя, тільки кесар" (Ио. 19, 15)". Чи можна ще тут говорити про якусь надію на краще завтра, про радість Воскресіння, чи не мають слушність сучасні песимісти, що зневірено говорять: „Бог помер, не Великдень, але Велика П'ятниця є єдиною дійсністю нашого існування"?

Нашою християнською відповіддю на ці важливі питання і різнородні сумніви мусить бути рішуче „ні". І хоч би навіть цілий світ уже валився і „сумерки богів" непроглядною темрявою окутували сонце, то навіть і тоді мусимо непохитно вірити, що з нами правдивий Бог, з нами воскреслий Христос, що не терпіння, смерть і Велика П'ятниця, але Воскресіння, життя і великодня радість є остаточною метою нашої земної мандрівки. Тому і в Хрестопоклонну неділю співаємо: „Хресту Твоєму поклоняємося, Владико, і святе Воскресіння Твоє славимо". Таїнство Хреста нерозривно зв'язане із таїнством Воскресіння; без хреста, терпінь і смерти немає воскресіння.

У Старому Завіті є чудова картина, як пророк Єзекиїл, просвічений Божим Духом, удостоївся побачити чудо Воскресіння. Він каже: Я прийшов на долину, наповнену людськими кістками, і промовив тоді до мене Господь: „Сину чоловічий! Чи оживуть ці кості?" Я відповів: „Господи Боже, Ти знаєш". Тоді сказав до мене: „Проречи над цими й скажи до них: „Ви, сухі кістки, слухайте слово Господнє!..." Я пророк, як мені було сказано; і як я пророкував, виник шум, і ось настав рух, і кістка до кістки стала наближатись. Глянув я — як ось на них жили, і поросли вони тілом, а зверху вкрила їх шкіра, та не було в них духу... і я пророк, як Він заповів мені; і ввійшов до них дух, і вони ожили та поставали на ноги — сила-силенна люду.

Тоді Він сказав до мене: „Сину чоловічий! Оті кості — це все дім Ізраїля. Вони кажуть: „Кості наші висохли, надія наша пропала, прийшов кінець нам!" Тому пророкуй і скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ось я відчиню гроби ваші, і виведу вас, мій народе! з гробів ваших і приведу вас назад в Ізраїльську землю... і дам вам дух мій, і ви знову оживете..." (Кн. Єзекиїла 37).

Чи ця пророча візія і ті могутні слова не стосуються сьогодні в особливій мірі і до нас, українців, і нашого народу, і нашої Української Церкви? Чи не додають вони нам нових сил до праці, змагань, боротьби за високі ідеали, чи не наповняють вони наші серця новою вірою в наше краще майбутнє? Напевно так!

Христове Воскресіння — це щось таке величне і могутнє, що ми не в силі збагнути усієї глибини цього таїнства. Правда Воскресіння актуальна все й усюди, навіть там, де по-людськи говорячи, немає вже ніякої надії. Християнин, з'єднаний з воскреслим Христом, ніколи не надіється проти надії, навіть тоді, коли він, здавалось би, програє; коли його великі задуми, мов осінні листки, валяються в болоті і топчуться людськими ногами. Для віруючого християнина ніколи не є запізно. Навіть там, де вже царює смерть, де починається гниття і розклад, де люди скочуються нижче рівня тварини; навіть там наступить чудо Воскресіння, коли з вірою в Бога будемо жити, молитися, працювати.

Бо Христос усе може не-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ВЕЛИКДЕНЬ — СВЯТО СВЯТ

Колись був лоташем золочений,
Пташнею ощебетаний над межами,
Замаєний квітками на обочині,
Мов писанка, узорами змережана,
Розгойданий лункими передзвонами
Над селами, над нивами-загонами,
Розспіваний гаївкою дівчат —
Великдень, свято свят.

Тепер гудками авт заглушений,
Залитий галасу шумкою хвилею,
Іде задуми попелом притрушений,
Немов чернець у сіру келію.
Він і не він... Хиткими кроками
Між хмародерів вежами високими
Глядить стежок до наших хат —
Великдень, свято свят.

„Христос воскрес"! — і враз між стінами
Душа тріпоче, наче птиця крилами,
І вірою огріта, опромінена
Вже наливається новою силою.
Це він — відвічний і непереможений
Пекельними воротами ворожими,
Над Злом провісник перемоги Божої,
Одягнений в небесний маєстат —
Великдень, свято свят!

Роман Завадович

РЕЗОЛЮЦІЇ

ВОСЬМИХ РІЧНИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧІКАҐО, 4 КВІТНЯ 1976 РОКУ

Зібрані на Восьмих Річних Загальних Зборах члени парафії святих Володимира і Ольги після полагодження ділових справ парафії на поточний і наступний рік, зокрема вибравши склад нових парафіяльних органів і намітивши свої пляни праці, розглянули також і загальний стан Української Помісної Католицької Церкви і з цього приводу виносять такі постанови, що віддзеркалюють наші бажання, турботи та напрямні праці:

1. Насамперед вітаємо Голову нашої Церкви, Блаженнішого Патріярха Иосифа І, Постійний Синод і Синод Єпископів, а також Преосвященного Владику Кир Ярослава, єпископа епархії св. Отця Миколая. Закликаємо нашу церковну Ієрархію далі постояти в обороні віковічних прав нашої Святої Церкви, зокрема беззастережно ствердити і визнати патріярше встановлення її помісности і східнього устрою в рамах Вселенської Католицької Церкви. З жалем стверджуємо окремі виломи серед ієрархії з-під цього волею Божою і волею народу досягненого нами патріяршого завершення і апелюємо до тих Владик, окремих священиків чи організацій, щоб передумали свої погляди і беззастережно стали на становищі творення патріяршої і помісної Української Католицької Церкви.

2. Схиляємо голови перед мучеництвом нашої Церкви-Матері на українських землях, яка вже тридцять років діє в катакомбах, формально поставлена поза законом совєтської держави. Не зважаючи на це, вона діє і славиться своїм мученицьким ісповідництвом. Ми протестуємо проти нелюдської системи, встановленої безбожним совєтським урядом та проти співпраці з ними у переслідуванні наших братів і сестер в Україні з боку чинників режимної Російської Православної Церкви. Підтримуємо заходи, ведені українськими й міжнародними чинниками, з метою припинення репресій над нашою Церквою та іншими релігійними об'єднаннями в Совєтському Союзі, зокрема для того, щоб знести заборону Українській Греко-Католицькій Церкві діяти вільно і без перешкод. Акту ліквідації УКЦеркви з 8-10 березня 1946 р. не визнаємо і засуджуємо його авторів та спричинників, а також навтавровуємо всіх тих, хто б вони не були, по той чи по цей бік завіси, що годяться з цим нелюдяним і нелюдським актом нищення однієї з традиційних українських християнських Церков.

3. Загальні Збори стверджують, що українська католицька парафія св. Володимира й Ольги в Чікаґо становить у системі нашої Церкви у вільному світі активну і живу одиницю, приклад будування помісности, збереження традицій і віднови нашого релігійного життя, а також затіснення взаємин і братерства з нашими православними братами. Вітаємо подібні церковні громади поза Чікаґо і виявляємо готовість тісно з ними співпрацювати, уважаючи, що шлях відродження і зміцнення нашої Церкви на поселеннях іде через повернення до власних традицій, плекання української мови й культури та протидію різним тенденціям і внутрішнім спробам відчуження нашої Церкви від її українського і східнього джерела.

4. Зокрема висловлюємо вдоволення з гарного розвитку батніх парафій Святопокровської в Клівленді та Святого Михаїла в Філядельфії, а також із сьогодні поширюваного братського руху серед інших українських католицьких парафій в Америці. Закликаємо наших церковних діячів до тісної співпраці й активізації в парафіях і братствах, а також у мирянських організаціях типу товариств за патріярхальний устрій, очолених у світовому маштабі Світовим Патріярхальним Об'єднанням за Єдність Церкви і Народу. Мусимо подвоїти нашу енергію на всіх відтинках, щоб у цей критичний період життя нашої Церкви скріпити її на поселеннях та боронити Церкву-Страдницю на рідних землях.

5. З приводу цьогорічного Євхаристійного Конґресу в цій країні збори уважають, що участь українських католиків, а зокрема з нашої парафії в серпні ц.р. в Філядельфії повинна бути численна й активна. Уповноважуємо парафіяльний провід поробити заходи для зорганізування прощі до Філядельфії, де наша парафія разом з іншими українськими католицькими громадами заманіфестує своє єднання з усім католицьким світом, а водночас нашу живучість і самобутність у Вселенській Церкві. На цьому всесвітньому релігійному зібранні повинні бути також гідно представлені прагнення наших поневолених братів в Україні. Очікуючи приїзду до Філядельфії нашого Блаженнішого Патріярха Иосифа, ми бажаємо численно привітати його там і дати йому повну підтримку у змаганнях за права нашої Помісної Церкви. При цьому Збори висловлюють побажання зустріти Їх Блаженство в Чікаґо і запрошують Первоієрарха прибути посвятити наш уже сьогодні вповні закінчений собор.

6. Загальні збори схвалюють дотеперішню діяльність Парафіяльної Ради та з признанням підтримують різні заходи й ініціятиви щодо пожвавлення нових ділянок праці, а також високо оцінюють досягнення й діяльність наших прицерковних організацій. Одночасно Збори наголошують потребу дальшої інтенсивної акції парафії на відтинку охоплення молоді релігійно-виховною працею — починаючи від найменших до молодих подруж, їхніх батьків. Ми повинні в нашій парафії звернути увагу на більшу товариську, виховну й освітню сторінку виховання наших дітей і створити тут, головно для дорослої молоді, середовище, в якому вона могла б засновувати здорові українські родини. Отці Душпастирі і Парафіяльна Рада та всі наші установи й організації повинні разом з виховними організаціями та школами спільно вести змагання за повне збереження нашої молоді в українському середовищі й виховання її в дусі здорової християнської моралі й наших національних вартостей.

7. Збори уважають, що наша парафія, частина великої української спільноти в нашому місті, повинна спільно з нею дбати про збереження нашої громади, розбудову і скріплення української дільниці та різних секторів складного життя українців.

У цьому напрямі ми будемо співпрацювати з усіма конструктивними починами громадських установ, бажаючи, щоб вони були ведені на основі української згуртованости, солідарности, співпраці різних чинників нашого життя, а зокрема в дусі підтримки програми нашого етнічного росту. Все, що цьому сприяє, будемо підтримувати, в відосердні та занепадницькі тенденції будемо поборювати.

З парафіяльного життя

● **84-ті роковини** Блаженнішого Патріярха відзначено 17 лютого Соборним Молебнем та врочистими зборами в авдиторії Собору. Доповідав гість з Нюарку, ред. Василь Качмар.

● В празник Найменування Господнього і Св. Василія, 14 січня відзначено в Парафії **іменини Владики-Ісповідника**, Кир Василія Гопка в Пряшеві. При тій нагоді зібрано дар любови у висоті 400 дол. й переслано Солемнізантові.

● **На Патріярший Фонд** Парафія Св. Володимира й Ольги склала в 1975 р. через єпископську канцелярію та безпосередньо до канцелярії Блаженішого Отця Иосифа суму 16,452.97 дол.

● Парафія і всі прицерковні організації активно включилися у відзначення **55-ліття літературної творчости проф. Романа Завадовича**, що відбулося 27-28 березня. В авдиторії Собору відбувся успішний бенкет з участю понад 450 осіб. Головне слово мав ред. В. **Барагура**. Проф. Завадович, відомий дитячий письменник, є так само активним в мирянському русі та членом редакції „Церковного Вісника".

● Хор „Прометей" при Парафії Св. Володимира й Ольги влаштував **концерт скрипаля Андріяна Британа** 21 березня. Фортепіяновий супровід вів Тома Гриньків. Ця музична імпреза пройшла на високому мистецькому рівні.

● **Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці** влаштувало 7 березня оригінальну імпрезу „Масляницю". Крім перекуски, відбулася цікава програма з виступом Театральної Студії Молоді та цьогорічних дебютанток з Парафії.

● **Братство Молоді Св. Бориса і Гліба** провело успішний Базар Молоді в днях 9-11 квітня. Прибуток у висоті понад п'ять тисяч дол. звернено на потреби Філії УКУ та на стипендії студентам, що цього літа возьмуть участь в курсах УКУ в Римі. З Парафії зголосилося шість студентів.

● В авдиторії Собору та в культурно-релігійному осередку Парафії розпочалися 20 лютого **виклади Філії УКУ** з циклу „Америка в житті української спільноти". Виклади відбуваються щоп'ятниці і в них бере участь від 70 до 100 осіб.

● Доповідь присвячену Пресвятій Євхаристії виголосив на сходинах **Братства Св. Андрея 13 квітня** о. д-р Любомир Гузар. Настоятель Собору, о. крилош. Маріян Бутринський говорив про євхаристійні конґреси та про нашу участь в найближчому 41-ому Конґресі в Філядельфії.

● **40-ві роковини** ув'язненого **Валентина Мороза** відзначено Молебнем в Соборі 15 квітня. Правили оо. крилош. П. Джулинський, М. Бутринський, д-р І. Тилявський та гість з Риму, о. д-р Л. Гузар.

● **Цьогорічні Великопосні духовні вправи** веде о. д-р Гузар, що прибув з Риму і вже попередньо мав такі вправи в Торонто та в Парафії Св. Михаїла в Філядельфії. Окремо отець провідник дав духовні науки для молоді і дітей.

● **Душпастир Парафії**, о. Іван Кротець проводив духовними вправами на початку квітня у Веляндi, Канада, та в Свято -Покровській Парафії в Клівленді.

● Невдовзі мають появитися у **видавництві Братства Св. Андрея дві брошури**, а саме ред. В. Качмаря „Блаженніший Йосиф — відновитель нашої Церкви" та д-ра В. Маркуся — мгр Є. Іванкова „Берестейська Унія із сучасної перспективи.

● **Театральна Студія Молоді** при Парафії Св. Володимира й Ольги під режисурою Л. Цепинського після третьої постанови п'єси „Непереможний клич" в Чікаґо, з великим успіхом відбула турне до Піттсбурґу. Виставка нашої Студії в Піттсбурзі викликала ентузіязм серед давніх поселенців Піттсбурщини. Студія готується до виступів в Чікаґо й Омазі, Небраска, в рямках 200-ліття Америки й 100-ліття українського поселення.

● 18 квітня, на Квітну Неділю новообрані члени Парафіяльної Ради, Контрольної Комісії та Ради Арбітрів, як також члени управ церковних товариств склали в храмі врочисте приречення, що сумлінно будуть виконувати свої функції. Близько сто осіб взяло участь в акті заприсяження після врочистої Божественної Літургії.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ГОЛОВНИХ ІМПРЕЗ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ

22-27 квітня — Відправи Страсного Тижня і Світлого Воскресення
2 травня — Парафіяльне Свячене
16 травня — Перше Святе Причастя під опікою Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці
16 травня — День Матері, влаштований усіми церковними Братствами, Театральною Студією і хором „Прометей"
19 травня — Відкриття бібліотеки й читальні в домівці Братства Св. Андрея, 2247 Вест Чікаґо Авеню
13 червня — Зеленосвяточні поминки на цвинтарі Св. Миколая
25 липня — Храмове Свято
5-6 вересня — Парафіяльний Фестин
16-17 жовтня — Свято-Покровський Празник і великий парафіяльний концерт та річний бенкет.

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Блаженнішого Патріярха Иосифа, Високопреосвященних Владик — Членів Синоду Єпископів Помісної Української Католицької Церкви, Преосвященного Владику Ярослава, Єпископа епархії св. Николая, Всечесне Духовенство, цілий боговірний Український Християнський Нарід, Православних Братів з собору св. князя Володимира на чолі з настоятелем, Всесвітлішим отцем протопресвітером Федором Вілецьким і всіх, що святкують Великдень одночасно з Рідним Народом на Батьківщині, щиросердечно вітають у світлий день Христового Воскресення нашим традиційним —

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Душпастирі, Парафіяльна Рада й Миряни
Української Католицької Парафії
св. Володимира і Ольги в Чікаґо

Важливі агенди нашої церковної політики в 1976 році

Минулий 1975 рік був драматичним в житті Української Католицької Церкви. Він збагатив наше церковне життя новими подіями, зареєстрував дальші здобутки на шляху помісного і патріяршого завершення УКЦеркви, але разом з тим створив ряд важких проблем, що вимагають розв'язання. Водночас нова дійсність ставить перед нашою Церквою важливі завдання, що їх треба здійснити так з погляду інтересів самої Церкви, як і загально - національних. Саме цей 1976-ий рік мусить стати роком мобілізації наших енергій на подолання цих завдань, бо від їх вислідів залежатиме на роки майбутнє нашої Церкви в Україні і на поселеннях.

Оборона Церкви й релігії в Україні

Цього року припадає сумне тридцятиліття формальної ліквідації Української Греко - Католицької Церкви в Західній Україні. З притиском належить ствердити, що йдеться тільки про формальну й урядову ліквідацію, бо ця Церква продовжує існувати у різних формах. Ані режим, ані ж Російська Православна Церква не розв'язали питання дальшого підпільного і напіввідкритого існування Греко - Католицької Церкви в Україні. Навпаки, її подвижники — священики і вірні виявляють силу та підносять справу залегалізування своїх релігійних громад. Низка петицій і виступів в обороні переслідуваної і поставленої поза законом Церкви свідчать, що рух опору діє, що люди борються за свободу сумління і право діяння однієї з національних Церков в Україні.

Яким же має бути ставлення вірних тієї самої Церкви у вільному світі в обличчі цих подій? Немає сумніву, що ми повинні включитися в цю акцію наявними засобами і використовуючи можливості, яких не мають наші земляки. Відмічування однієї чи другої „сумної річниці" не може бути лише нагодою до оплакування важкої долі - Голготи нашої Церкви - Матері чи також нагодою до чергового демаскування антигуманної і варварської політики Москви в 20 ст. Це все ми робили й будемо робити, але воно не достатнє.

Наш грізний час і питання „бути чи не бути" нашій Церкві вимагають конкретної акції оборони перед різними міжнародними чинниками з виразним прицілом на відновлення в правах Української - Греко - Католицької Церкви, як також усунення всіх обмежень, що їх совєтська влада ставить різним релігійним об'єднанням в Україні. Є правильним, що саме в такій площині ставить цю справу Світовий Конгрес Вільних Українців, розпочавши в цьому році акцію оборони наших Церков в Україні. Ми гадаємо, однак, що не всі складові частини СКВУ перейнялися як слід цією справою і уважають її насьогодні першорядною. Принаймні, не видно це з плянування різних акцій, з преси та із окремих заходів.

Навіть наші церковні кола не включилися задовільно в цю акцію, хоч треба з признанням відзначити заходи канадської української католицької ієрархії, яка саме так ставить питання УКЦеркви в Україні. Меморіял до прем'єр - міністра Канади, заходи перед законодавцями, перед римо - католицьким єпископатом, а впливання на міжнародну публічну опінію мусять відкрити очі усім тим, хто переходить над справами переслідування релігії в СССР до денного порядку й далі нертрактує з Москвою, як би ця була порядним партнером і здійснювала взяті на себе зобов'язання в Гельсінках. Саме в дусі цього акту слід нам в різних країнах перед своїми, а далі перед Апостольською Столицею та Світовою Радою Церков, ставити на ввесь зріст справу переслідування релігії, зокрема заборону дії Греко - Католицької Церкви.

Щоби акція канадської ієрархії мала успіх, вона мусить бути одночасно і на відповідному рівні підтримана в інших країнах, зокрема в Америці. Очікуємо, що українська католицька ієрархія в ЗСА разом з владиками Мунгальської митрополії зуміють стати спільно перед урядом Америки, заступаючися за своїх братів греко - католиків СССР. Нічого не є на перешкоді, щоби відбулася така практична співпраця двох віток однієї Церкви. Так само вся наша ієрархія повинна піднести свій синодальний голос саме тепер перед Ватиканом, вказуючи ясно на потребу оборони нашої Церкви. Окремі організації, мирянські товариства, наукові установи й преса могли б багато зробити, відповідно популяризуючи цю проблему на важливих форумах і на належному рівні, до чого вже українська громада доросла.

Впорядкувати внутрішні відносини і змінити власні ряди!

На вступі ми казали, що минулий рік завогнив внутрішні відносини в УКЦеркві на поселеннях, зокрема серед деяких членів ієрархії. До цього причинилося зокрема закономірне і бажане завершення наших патріярхальних зусиль, коли УКЦерква устами своїх найвищих представників сказала своє суверенне слово, що ми стаємо патріярхальною Церквою, зберігаючи повну єдність з Вселенською Католицькою Церквою і в найбільшій відданості до Апостольського Престолу. Цей крок ,такий нормальний у східних Церквах, та випраданий істотними потребами нашої Церкви і здійснений в дусі постанов Другого Ватиканського Собору, декого зашокував і дав привід до різних відокремлених дій. Дехто з ієрархії почав переліцитовувати інших і самого Блаженнішого Отця, Патріярха Йосифа, у „льояльності до Святої Столиці", підносячи в „сепаратизмі" чи в „відступстві".

Самозрозуміло, що такі тенденції викликали реакцію і створили атмосферу важкого напруження. Прикладом такої загостреної боротьби із своїм церковним проводом є ситуація в англійському екзархаті. Наша преса в Америці мало про ці справи пише, але там відносини настільки загострилися, що фактично дійшло до розриву між єпископом і священиками, котрих Владика тримає в дисципліні послуху, та вірними, які стали по стороні патріяршого завершення своєї Церкви. Такий стан не може існувати довго, бо він вже має прикрі зовнішні наслідки.

Евхаристійний Конгрес 1976

Як попередні визначні церковні маніфестації українського чи міжнародного характеру були видатними етапами в житті Помісної УКЦеркви (врочистості 375-ліття Унії, благословення Собору Святої Софії, конгрес в Мельборні, Святий Рік), так само і цей Євхаристійний Конгрес в Філядельфії у ювілейному році Америки може стати таким важливим кроком для дальшого розвитку нашої Церкви.

Ніде інде ми не мали такої можливості ствердити свою присутність і піднести свій голос, як саме в Філядельфії. Це ж бо столиця нашої Митрополії, перший престольний город нашого українського єпископства на поселеннях. Як те єпископство перед 70 роками було здобуте, радше видобуте від Риму, у висліді боротьби й зусиль, так само і наш новий і піднесений статус патріяршої Церкви вимагають такої боротьби. Отож, нічого нового не стається в УКЦеркві; і тоді, й тепер треба нам боротися за належний нам статус.

Поважна наша участь в Філядельфійському Конгресі може видатно піднести престиж нашої Церкви, а також змобілізувати наші внутрішні енергії для багатьох справ, включно з тими, про які була мова попередньо. Ми уявляємо собі, що б узяти участь уся наша єпархія з вільного світу. В співучасті Владик Мунгальської митрополії, що представляють в Америці Церкву наших братів закарпатських русинів, повинна б бути засвідчена останнім часом надщерблена наша спільна. Церковний провід, його владики, поза загальною програмою Конгресу, повинні знайти час і відбути свої синодальні наради із повним порядком дня. Очолені присутнім Первоієрархом, Блаженнішим Йосифом, вони повинні дати доказ своїм і чужим, що ми маємо спільний провід, його визнаємо та що ніхто не може маніпулювати на персональних позиціях чи на різниці поглядів. В засадничих справах ми мусимо бути єдині, бо цього вимагає інтерес нашої історичної нагоди.

По цій лінії повинна б іти підготова Конгресу, головно української участи та програм так з-боку місцевої української церковної влади, як і мирянських чинників!

Василь Маркусь

Срібний ювілей Осередку СУМА „Київ" в Детройті

Повних 25 років Осередок СУМА ім. „Київ" позначався інтенсивною працею над вихованням молоді та різних ділянках суспільно-громадського життя Детройту. Ювілейні відзначення з цього приводу відбулися у суботу, 14-го лютого 1976 р., у залях Українського Народного Дому.

Понад 360 учасників заповнило вщерть відновлену залю УНДому, в якій відбувався Ювілейний Бенкет.

Програму бенкету відкрив голова Ділового комітету Дмитро Сулима. Привітавши учасників, серед яких було чимало представників суспільно-громадських установ, сказав, що гасло „Бог і Україна" здійснюється при всіх можливостях. Ювілейні відзначення почалися у неділю, 8-го лютого ц.р., в церкві св. Івана Хрестителя Богослуженням у намірені української молоді та Панахидою за тих 21 Сумівців, що відійшли у вічність на протязі чвертьсторіччя. Сьогодні відбувається друга частина іншої форми і для переведення її програми запросив відомого суспільно-громадського діяча, актора українських театрів Миколу Кавку.

Вступним словом майстер церемоніялу М. Кавка увів присутніх у святочний настрій. Наступив момент, який залишиться в пам'яті на завжди. Представники Станиці Братства УССів передали свій прапор Осередкові СУМА „Київ". Повставали з місць зібрані учасники, зворушені до глибини душі, слідкували як Євген фон Драгінда і Василь Терлецький — УССи вручували Богданові Пліхоті — сумівцеві прапор Станиці УССів, символ боротьби за ідеали Української Нації. Богдан Пліхота син Євгена Пліхоти, кол. вояка Української Повстанчої Армії.

Привіти від ЦК СУМ з Бельгії та Крайової Управи в Ню Йорку зачитала голова Осередку Віра Куцій. Привіти ще склали: інж. Богдан Федорак від Централі УККА і Відділу Південно-східного Мічіґену, Борис Потапенко від ТУСМУ, д-р Микола Климишин від Координаційного Комітету Організацій Визвольного Фронту, Петро Рогатинський від СУМА ім. Пилипа Орлика, Володимир Кізима від Пласту, Ольга Рогатинська від ОЖ ООЧСУ, Тарас Когут від АБН, Г. Костюк від Т-ва кол. Вояків УПА, М. Кавка від ООЧСУ, Від. 10-ий, інж. Василь Колодчин від Митрополітального Відділу УККА і об. „Самопоміч".

Святкову промову, ілюструючи дії Осередку на протязі 25-ох літ, бездоганною українською мовою виголосила народжена вже поза межами України Катруся Кізима. Спершу він був як ланка Осередку ім. Пилипа Орлика, а від 11-го березня 1951 року як самостійний Осередок СУМА ім. „Київ".

Завершившись організаційно, Осередок розгорнув працю на всіх можливих ділянках культурно-виховного життя. Зорганізовано драматичний гурток, який з успіхом ставив театральні п'єси; танцювальний гурток виступав на різних громадських імпрезах, фестинах, здвигах, стейтових виставах, фестивалях.

Головним завданням і важливою ділянкою було зорганізування юнацтва. Дуже швидко новозорганізоване юнацтво чисельно збільшувалося. У 1953 р. при Осередку основано Відділ Юнацтва „Полтава". Праця над вихованням юнацтва вимагала відповідних форм та засобів. Для цієї цілі Осередок присвячував найбільше своєї уваги та зусиль. Для літнього таборування молоді закуплено в 1953 р. простору площу над озером, біля 35 миль від Детройту. Жертвенною працею та щедрими датками сумівців та прихильників на площі збудовано конечні для таборування будинки, естраду для виступів, кухню-гостинницю, чудову каплицю, споряджено спортову площу. З того часу таборування юнацтва відбувалося на власній оселі „Київ". Тут і відбуваються Сумівські Здвиги та фестини громадських організацій Детройту.

Духова оркестра „Дніпро" зорганізована у 1955 році, на різних виступах здобула собі добре ім'я. Від початку вона була під батутою д-ра В. Кушнира. Дещо пізніше зорганізовано оркестру мішаних інструментів.

Побіч згаданої роботи використовувано різні нагоди для організації культурних чи мистецьких ділянок. З успіхом відбувалися курси писання керамік,малювання, вишивання, різьби, тощо.

Не байдужий був і спорт, типовий для молоді. Сумівські дружини відбиванки і копаного м'яча змагалися з іншими подібними дружинами. Зараз при Осередку задовільно розвивається ділова Сумівський Ансамбль та хлоп'ячий мандоліновий Ансамбль „Гомін України".

Працю Осередку описав на сторінках власної газети „Сумівський Стяг", що появляється періодично.

Здобутий у 1972 р. Перехідний Прапор Головної Управи СУМА доказує, що Осередок нагороджено заслужено.

Уся згадана праця це наслідок гармонійної співпраці членства з кожнорічною управою та підтримці нашого громадянства. Доволі трудно згадати всіх тих, що вклали своє знання, працю та гроші для хосенної праці на протязі років. Кожнорічна управа позначалася чимось корисним для Осередку. Варто б згадати хоч би голів Осередку на протязі чвертьсторіччя, а саме: Антін Горак, о. Іван Ващук, Григорій Королишин, Лев Футала (2 роки), Євген Василина (3), Іван Терлецький (5), Федір Токарчук, Любомир Кльось, Дмитро Сулима (2), Василь Бабій (2), Михайло Калинич (2), Юрій Вонсуль, Мирон Федорів, Віра Куцій (2). Трьох останніх вже тут народжені. З признанням згадано працю Стефана Леськова, який через 25 років сповняв обов'язки фін. реф.

Осередок активізувався у загально-громадській роботі та в політичній діяльності, тісно співпрацюючи з Організаціями Визвольного Фронту.

Глибоко обдуману та наскрізь цікаву промову святкова громада вислухала з повною увагою. Опісля о. прелат Михайло Бохневич провів вступну молитву, поблагословив вечерю, а згодом склав привіт та побажання Ювілятові. Вечеря віддзеркалювала куховарську вмілість нашого жіноцтва під кермою Марії Сулими. Перед кінцевою молитвою закінчене слово сказала голова Осередку Віра Куцій, опісля запрошена до мікрофону Марія Сулима склала подяку Михайлині Фурді за жертвенну допомогу та всім паням, що причинилися працею та всім іншим для ювілейного бенкету.

Вокальна частина програми відбувалася у горішній залі. Першими виступили 12-річна Анна і 11-річна Зірка Калинич. Виконали дві точки: С. Шаміде — Оп. 107 концерто для флейти і фортепіано та О. Рідінг — Оп. 21 концертіно для скрипки і фортепіяно. По кожній виконаній точці учасники нагороджували молоденьких виконавців гучним, довгоневгасаючим аплявзом. Дальші точки програми виконав Дівочий Ансамбль (13 гарних сумівок) та Мандоліновий Ансамбль (11 молодих сумівців) — „Гомін України" під кер. Кирила Цепенди, виконуючи низку народних пісень.

Забава з танцями, що відбулася після вокальної частини, заслуговує на окрему увагу. В Детройті, на забавах не зачасто можна почути добру танцювальну музику. Оркестра „Черемош" з Монтреалю, яка приграввала до танців, а також спів під такт милозвучної музики, залишила по собі незвичайно гарне враження.

Цілість підготови та переведення імпозантних ювілейних відзначень зосереджувалася в Діловому комітеті. В склад Комітету в більшості входили сумівці, що організували Осередок та інтенсивно працювали в ньому на протязі чвертьсторіччя. Комітет очолював Дмитро Сулима. Іноді насувається питання: чи був хоч один день на протязі минулих 25 років, щоб він бодай частину не присвятив справам Спілки Української Молоді?

Хочеться вірити, що працю Осередку надалі продовжуватимуть не з меншим успіхом, вже ті, що виховалися в ньому.

В. П.

„Непереможний клич"

П'єса в трьох діях „Непереможний Клич", це дії з визвольних змагань Другої світової війни. Автор і постановка — Любо Цепинський; режисер — Ліля Цепинська; помічник режисера — Ерік Кон; музичне оформлення — Орися Покорська; інструментація — Роман Андрушко, Володимир Кассараба, Любо Цепинський; хореографія — Любо і Ліля Цепинські; костюми — Дана Дика, Тетяна Рейнарович; декорації і світляні ефекти — Вілям Вольський; характеризації — Станислав Ворожала; реквізити — Тарас Бондар; фільм до прологу „Окупація" — Михайло Пилипчак; піяністка студії — Надія Савин; мовна редакція — Дмитро Грушецький; оркестра — члени міського театру в Чікаго; адміністрація — Управа Театральної Студії Молоді при парафії св. Володимира й Ольги в Чікаго; духовний провідник — о. радник Мар'ян Бутринський; програма (окладинка) роботи Наталки й Романа Завадовичів. Склад і друк української друкарні „ГАРТУР" в Чікаго, Ілл.

*

Вже вдруге Театральна Студія Української Молоді при парафії св. Володимира й Ольги в Чікаго подарувала українському громадянству вибагливо підготований та по-мистецьки і зі смаком поданий дарунок у формі фільмово-музично-хореографічного монтажу п.н. „Непереможний Клич". Цей дарунок у передсвяточному різдвяному настрої мав свою символічну вимову. Два роки раніше ця сама студія під тим самим мистецьким керівництвом і адміністраційним проводом привезла нам на „поділ Америки" — до Ню Йорку й Філядельфії — театральну інсценізацію повісти Андрія Чайковського „За сестрою". Обидві презентації цього юного ансамблю глибоко вкарбувались у пам'ять і серця тих, що побували на цих виставах, не жаліли похвал усім організаторам і виконавцям. Це ж був бальзам і цілюще зілля, що ліки наболілі душі і серця!

Останній виступ цієї патріотичної молоді, що відбувся у суботу 29-го листопада м.р. в Нюарку та в неділю 30-го листопада м.р. у Філядельфії, залишили собі цілу гаму різнородних вражень. Усіх осіб було 60, разом з членами оркестри, батьками й матерями учасників вистави. Вони не жаліли ні труду, ні часу, ні грошових видатків, подорожуючи понад 2,500 миль автобусами, автами й літаками, щоби показати нам, „де є наша молодь". І ця молодь доказала нам, що вона є, живе, росте й працює на користь рідній громаді.

*

Про п'єсу подав коротку інформацію сам автор: „В історії важливими є не лише об'єктивні факти, але й те, як ми їх розуміємо і яке значення сьогодні вони для нас мають. Тому епізоди в цій п'єсі, хоча не завжди відповідають дійсним фактам, не є неправдиві. Вони віддзеркалюють ідейність, цілеспрямованість і сподівання, що були надхненням для багатьох не менш фантастичних, проте правдивих подій нашого недавнього історичного досвіду".

У п'єсі виступають юні артисти: Юра Цепинський, Роксана Дика, Володимир Руденко, Андрій Городиський, Віктор Руденко, Андрій Веремійський, Ігор Гриневич, Роксана Цепинська, Марко Пілецький, Уляна Вілинська, Мирон Лисканич, Адріяна Пілецька, Ростислав Дахнівський, Марія Слободян, Богданна Вілинська, Марія Дахнівська, Ірина Трощук, Степан Пилипчак, Христина Андрушко, Олесь Рейнарович, Ростислав Зботанів, Петро Відний, Зірка Фридер, Юрко Панашин, Марта Городиловська, Марія Рейнарович, Марта Попель, Ляриса Яхторович, Христина Заплітна, Ліда Ганкевич, Іван Пилипчак, Михайло Вить, Володимир Вить, Іван Чичула, Андрій Чичула, Христина Боднар, Дарія Гірняк, Марта Винниченко, Марія Відний, Ярослава Дика, Христина Савин, Богданна Глубіш, Ліда Кіналь, Ганус Пилипчак, Роксоляна Савин, Таїса Маркусь Марія Юсько, Христина Пилипчак, Зоряна Скоморох, Діяна Григорчук, Марта Коломиєць, Михайло Пилипчак, Василь Скоморох, Маркіян Джулинський, Андрій Сениця, Христина Савин, Марія Винничук і Мирослав Васраб.

Хто з них був добрий, хто найкращий? Всі були добрі, а серед добрих не бракувало й найкращих. За цей мистецький пир, що ми його на цій виставі у Філядельфії протягом трьох годин мали нагоду споживати, висловлюємо наше щиросердечне спасибі, перш усього авторові і мистецькому керівникові ансамблю — Любо Цепинському. Усім виконавцям ролі: хлопцям і дівчатам, повстанцям і солдатам, циганам і тирольцям, французьким і японським дівчатам, музикантам і танцюристам складаємо подяку на руки незрівняної пари — Юри Цепинського і Роксоляни Дикої. А всім, що трудилися коло цієї імпрези, батькам і матерям, що їхні костюми та і придбали все потрібне для ансамблю, усім тим, на чиїх плечах спочивала вся адміністрація вистав, транспорт, про харчування та приміщення по квартирах, — і з Чікаго і з Філядельфії, — стискаємо вдячно руки. Дякуємо особливо духовному опікунові ансамблю, о. радникові Мар'янові Бутринському.

*

По закінченні вистави дякували та подарували квіти гостям з Чікаго — д-р Петро Стерчо, голова Відділу УККА, та маестро Володимир Шашаровський, голова ОМУС-у, за чим благословенням та під опікунчим крилом проходила ця імпреза у Філядельфії. Від ансамблю сказав слово подяки о. М. Бутринський. Згодом весь ансамбль та гостей приймали і частували вечерею в приміщеннях парафії св. Архистратига Михаїла парох о. Лев Любинський та члени цієї парафії. На дружніх розмовах і під супровід відомих пісень прокотилися до півночі.

Іван Костюк

З воскреслим Христом до перемоги

(Закінчення зі стор. 3-ої)

вірних Томів навернути, спаралізованих — поставити на ноги, незрячим привернути зір, щоб побачили світло правди, мертвих — воскресити. Христос — „це Воскресіння і життя". В ікосі першого гласу Свята Великодня закликає нас: „Оспіваймо Того, що воскрес триденно, як всесильного Бога, що сили адови переміг і воздвигнув із гробів тих, що від віків там перебували.. тому жінки з вірою благовістують ученикам знамена перемоги, а ад стогне і смерть ридає, світ же веселиться і всі з ним радіють Христовим Воскресінням; бо Ти, Христе, подав усім Воскресіння".

Євген Іванків

Що хочуть почути слухачі від автора?

(На маргінесі авторського вечора Ольги Мак у Клівленді)

Клівленд, Огайо. — В суботу, 14-го лютого ц.р., в залі „під банком" (колишньої Української Щадниці), на Пармі, відбувся довгоочікуваний авторський вечір колишньої поселенки Бразилії, а тепер замешкалої в Торонті, Канада, письменниці Ольги Мак.

132 учасники обидвох статей були живим доказом, що клівлендці цікавляться цією письменницею, з типово-психологічним підходом до своїх тем і персонажів.

Якщо трактувати справу з прийнятого на таких імпрезах протокольного, чи традиційного боку (вступне слово про автора, слово самого автора, читання його творів, питання до автора й відповіді), то, за одним технічним недоліком — браком мікрофону — все було в належному порядку.

Імпрезу влаштовану клівлендською Вчительською Громадою, відкрив голова цієї установи — проф. Мар'ян Дуб. Рідношкільна вчителька Любомира Мичковська, а теж й імпрезова референтка Вчительської Громади, подала коротку біографію авторки, з переліком її творів: „Вог вогню", „Чудасій", Жаїра", „Проти переконань", „Куди йшла стежка", „Каміння під косою", невидана ще історична повість для юнацтва „Руслом угору" та багато довших і коротших нарисів і оповідань.

Перше враження від появи рослої, поставної авторки, з фігурою й обличчям античних героїнь: респект... Коли додати ще впевнений тон мови, звати Ольгу Мак авторкою, чи письменницею, а не автором, письменником — ставало так же незручно, як називати Усусуса Ганну Дмитерко десятницею, четаркою, чи сотницею (тільки що зробити з українською граматикою, яка вперто ділить людей за принципом роду - статі: письменник — письменниця, автор — авторка ?...).

Ольга Мак, яка запустила вже коріння в канадський ґрунт доволі глибоко, щоб бути вибраною й перевибраною на голову Об'єднання Письменників Дитячої й Молодечої Літератури, на вступі радила зорганізувати в Клівленді Драматичний Гурток, чи Студію Мистецького Слова, яких тут нема (...хтось сказав „Є"?... — , таки нема).

Подувом бразилійського пралісу та свіжинор нового підходу до авторських виступів війнуло зі сцени, як авторка відкрила на залі і представила Учасникам одне подружжя, з якими вона в Бразилії жила в стінах спільної хати (без даху), разом рубали ліс та воювали проти небезпечних гадів і павуків.

Такий імпровізований вступ авторки підвищив сподівання учасників нарешті дістати те, що вони хочуть на авторських вечорах почути: щиру сповідь - розповідь автора про свою творчість, на тлі невзгодин злободенного життя. Вони хочуть почути про інтимні поштовхи - прапричини його (її) писання, про всі зовнішні (екологічні) впливи на автора й евентуальні зміни в первісно-визначеному руслі твору, про вершини й низини його настроїв... і т. п. і т. п.

На жаль, поза наведеним єдиним епізодом, учасники і цим разом мусіли вдоволитися традиційною лінією програми. Авторка, після свого короткого слова, з відомими вже даними про себе і свою творчість, сиділа за столом на сцені і прислухалася, як три учениці (Рома Телішевська, Ірина Завадівська, Христина Сушко) й одна абсольвентка (Марта Шанковська) з місцевої Рідної Школи солідно читали її твори. А потім і сама авторка дала себе спокусити на читання уривку одного свого твору.

Але... і в час свого читання і в час запитів - відповідей впевненого тону в мові авторки вже не було. Не було його і в інтерв'ю з цією письменницею в радіо - авдиції Визвольного Фронту, під керівництвом Степана Зорія, яке провела згадана на вступі вчителька Любомира Мичковська. Підтоном у відповідях Ольги Мак були здержувані недоговорення, чи й жалі, а залишення без згадки деяких своїх більших творів та мова про постійні перероблювання текстів свідчили про невдоволення самою собою...

Можливо, на такий настрій складаються подвійні причини: зовнішні і внутрішні — а можливо, одні і другі творять цілість.

З відрадних відповідей авторки ми почули, що останнього твору, історичної повісти для молоді (!), вона не може видати, бо... не має на те грошей. Коли ж авторка такого твору водночас є головою Об'єднання Письменників Дитячої й Молодечої Літератури (отже з першої руки знає, як батьки „цікавляться" рідною книжкою для своєї рідної дитини) — то перша, зовнішня, причина повинна всім бути ясна.

Можливо з цим пов'язана і внутрішня, суб'єктивна причина невдоволення авторки самою собою. Ніхто менший, як Іван Франко, мріяв про те, „якби пісню вдать палку, відхенну, ...що мільйони порива й веде на путь спасенну..." Можливо, Ольга Мак уважає за свою вину, що її твори не мають сили вести читачів на таку спасенну путь — і тому переробляє свої твори.

Коли ж це окрема справа, коли письменниця просто заплуталася в тенетах психології своїх творів і персонажів, то рада дуже проста: „відпсихологізувати" всі нові твори й дійових осіб. Авторка до тієї міри сповнена психологічности, що навіть найсуворіша операція вийде їм, їй - авторці й цілості справи на користь: вийде тільки діялектичний „Leerlauf" — порожній біг, — а психологія персонажів буде проявлятися в дії, а не в слові. Чи може нам під цю пору бути щось більше на потребу?...

В закінчення свого радіоінтерв'ю Ольга Мак раптом відзискала владний тон своєї мови і несподівано спитала свою питальницю (а з нею всіх слухачів):

„А що ми робимо для визволення України? Це ж справа справ — як буде Українська держава, то відпадуть усі наші болі, журби і страхи, тоді будемо мати і патріярхат і все те, за що ми боремося..."

І цим розтином гордієвого вузла письменниця либонь поладнала (б) і свою проблему: ніщо так не є на потребу (визволення) України в письменників наших обставин, як творити позитивну літературу, з дійовими, конструктивними, комбатантськими персонажами, які не дискутують — тільки будують, які готовлять не паперові резолюції — але справжні революції для визволення Батьківщини.

Нам здається, що тоді талановита письменниця Ольга Мак нарешті знайшла б себе саму, знайшла б ту душевну рівновагу, яку архиєпископ Шін називає мир душі, і знайшла б куди вище, ніж дотепер, місце в українській літературі.

О. Гайський

КОМІСІЯ ЛІТЕРАТУРНО-ДОПОМОГОВОГО ФОНДУ ОУП „СЛОВО" ім. МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

Список пожертв ч. 2

Збірка на поминальному вечорі та обіді в Ню Йорку, в 40-ий день смерти, 6 березня ц. р.	$374.00
Гурток Прихильників Мистецтва, Трой, Н. Й.	32.00
Проф. Марія Овчаренко	25.00
ВП. Валентина Переяславець	25.00
Олександер Неділко	20.00
Ярослав Климовський	15.00
ВП. Христя і Юрій Навроцький	15.00
ВП. Іванна і Ярослав Клим	10.00

Збірка на жалобних сходинах Гуцульського Т-ва „Чорногора" в Чікаґо, в 40-ий день смерти сл. п. Миколи Понеділка:

ВП. Микола і Катерина Домашевські 100.00 дол., Д-р Василь Стефурак 50,00 дол. По 10,00 дол.: ВП. Катерина і Сильвестер Мацкевич, Марія Юзифович. По 5,00 дол.: о, Протопресв. Федір Білецький, Будяк Михайло, Дубовик Степан, Зінченко Єлизабет, Козарійчук Марія, Мироняк Анна, Тимчук Олекса. По 2,00 дол.: Іванчук Євгенія, Іллюк Сергій.

За Комісію ЛДФонду „Слово" ім. М. Понеділка:
Гр. Костюк, гол. І. Керницький, фін. секр.

Згідно з § 33 Статуту Українського Народного Союзу

ЗВИЧАЙНЕ РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ІЗ ЗВИЧАЙНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД

— відбудеться —

в днях від 24-го до 28-го травня 1976 року на відпочинковій оселі „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й.

Початок нарад в понеділок, 24-го травня, о год. 10-ій ранку.

ВЕЛИКДЕНЬ В ПАРАФІЇ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ В КЕРГОНКСОНІ на СОЮЗІВЦІ

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

22-го квітня — СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР, год. 7-ма веч. — Страсти ГНІХ. Читання 12 Євангелій.

23-го квітня — ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ, год. 6-та веч. — Вечірня і виложення Плащаниці.

24-го квітня — ВЕЛИКА СУБОТА — Служба Божа. Свячення Пасок — від 2-4 по пол. під церквою.

25-го квітня — ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ — год. 10:00 ранку — Воскресна Утреня; вихід з Плащаницею і Торжественна Служба Божа. (По Службі Божій — Свячення Пасок).

26-го і 27-го квітня — СВІТЛИЙ ПОНЕДІЛОК і ВІВТОРОК — Служби Божі, год. 7-ма веч.

Парох о. ІВАН МАК

ЖІНКИ — ПЕРШІ СВІДКИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

ровини. А скільки мужніх жінок за козацької доби, які піддержували козацьких полковників і гетьманів у їхніх нелегких політичних клопотах. Чи не має вимови ім'я Марти Борецької? Чи не відома велика пошана гетьмана Івана Мазепи до його матері Ігумені, до якої за порадою у тяжких рішеннях ходив великий гетьман? А як шляхетно та з співчуттям оспівана жінка і її доля в наших народних піснях і думах, в літературі! Жінки не рідко із зброєю в руках боронили нашу державу, боронили свої храми й замки, а скільки їх по-геройськи з молитвою на устах гинули в тайгах і тундрах Сибіру! Скільки натерпілось їх по різних тюрмах, а одинокою їх провиною було їх бажання берегти велику рідну спадщину, або й те, що виховували своїх синів-дочок на щирих патріотів своєї Батьківщини! Скільки наших матерей не могли зазнати того материнського щастя тішитись своїми дітьми, бо віддавали їх на світанку їхньої молодости на велику жертву за Бога, Його правду і за свою рідну землю! А хто не знає пісні, повної плачу, сліз і горя, синів поза колючими дротами, що попали в большевицькі тюрми і табори: „Мамо, чи чуєш Ти мене?!", і проповіді Блаженішого Иосифа на цю тему в Люрді?

Зокрема жінка в поневоленій нації має особливе значення і завдання для свого народу і своєї Церкви. Вона виховниця дітей, вона плекає і зберігає національні традиції в родині і в громаді, вона несе поміч потребуючим, ту поміч організовуючи в різний спосіб в харитативних організаціях, і не раз вона є єдиною, що це успішно своїм серцем і геройством вміє зробити.

Жінка народу, що опинилася на чужині й поселеннях, має теж свої окремі завдання. Чуже, часами неприхильне довкілля, чужі, дуже часто нездорові й небезпечні впливи можуть нарід винародовлювати, можуть його позбавити правдивої віри, зіпсувати його вроджені, одідичені високі й добрі прикмети. Хто ж може захоронити молоде покоління, дітей, від тих шкідливих впливів і небезпек як не мати своїм терпеливим словом, проханням, напімненням, поученням і молитвою? Тому великий тягар і відповідальність за долю нашого народу і його нового покоління падає на наших українських матерів. Їм і належиться признання від нас усіх за їхню працю у своїх родинах, за їхню дбайливість про красу наших храмів на чужині, за їхню працю у нашім шкільництві, за їхню організованість по наших поселеннях.

В цей Великодній час занесім наші гарячі мольби за наших українських матерів і жінок, щоб Господь кріпив і благословив їх якнайкраще сповнити їхне післанництво в нашій Церкві й у нашому народі!

На видання творів св. п. Б. Кравцева

(ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ЙОГО МОГИЛУ)

ЛИСТА ч. 6

1	Василь Рудко	$ 25.00
2	Ельза і Олег Склепковичі	100.00
3	Д-р Ярослав Падох	50.00
4	Ярослав і Теодозія Гайваси	20.00
5	Модест і Наталія Захарченки	25.00
6	Платон і Марія Стасюки	25.00
7	Лідія Одежинська	10.00
	Разом:	$ 255.00
	Попередньо проголошено:	$ 2,691.00
	Разом досі:	$ 2,946.00

Насильство Москви над українським піяністом

(З приводу виступу О. Слободяника в Ню Йорку)

Йдеться тут про особливо успішний і про виїмково на високому рівні концерт. українського піяніста світової слави, Олександра Слободяника і видиме насильство Москви над нашим мистцем. Концерт цей, з дуже цінeного і почесного циклу: „Величні виконавці", відбувся у випроданій до останнього місця, Фільгармонії чи т. зв. тепер Айврі Фішер Голл, 14-го березня ц. р. Другу частину концерту так знаменито підібрано, що не можна собі нічого кращого й бажати, та тут: кість у горлянці, перша частина. Слободяник, замість українських композицій, яких на фортепіян є удосталь і що їх він, як представник в першу чергу українського народу, повинен би і мав би грати, мусів виповнити першу частину програми московською музикою.

Врешті доходимо до наміреного і одухотвореного моменту, а саме до другої частини програми Слободяника, яка була одним величним душевним пиром. Це була його либонь таки найкраща — досі — гра. Від 1973 р. він ще замітно виріс, як технічно, так і інтерпретаційно. І хоча критик „Н.Й. Таймсу" не щадить йому похвал за Шопена, проте він так нерадо віддав би нашому мистцеві лавровий вінець за славнозвісну Бетговенову „Патетичну сонату", яку Слободяник заграв неперевершено, і тим самим зайняв перше місце між найпершими. Це була його власна оригінальна, в ширінь і в глибінь, інтерпретація, сповнена вичуття усіх тонкощів душевної наснаги великого мистця та незрівняної віртуозности. Візьмім, напр., середню частину сонати (Ададжо кантабіле): навіть коли знаменитий Ріхтер грає її, ви хотіли б в кінці, щоб ця частина таки швидше промайнула, бо звучить якось якби дещо монотонно. Ні найменшого сліду з цього в Слободяника: ви бажали б, щоб ця частина ніколи не скінчилась, такою бо красою-магією вона вас чарує. „Патетичну" можна заграти ще тільки інакше, але не краще. Найправдоподібніше більшого шопеніста немає сьогодні ніде. І чому так одноразово прозвучали у виконанні нашого мистця Шопенова „Баляда" ч. 4 і „Скерцо" ч. 1, г-моль. Оскільки існує на світі піяніст, що потрапить на фортепіяні співати, то ним є Слободяник. Про це пророчисто переконались ви, слухаючи ці два творива піднебесного піянізму. Прецікаве і яке захоплююче, — що Слободяник навіть у найбільш блискавкових пасажах не тільки не тратить краси тонів, але вони звучать і ряхтять в нього чітко і чарівно, як брилянти. На закінчення почастував нас наш маестро технічним гураганом усіх піяністичних заковик і демонізмом змісту та віртуозности в Лістовім „Мефісто вальсі" („Танок у корчмі"). Такого вихру розмашности і пальцевої швидкобіжности з чистотою та непомильністю тонів не зустрінути вам нині ніде на цілому світі.

Теодор Терен-Юзьків

Книга нашого часу!
„ФЕНОМЕН"

Уже вийшла — понад рік! — друкована нова книга „ФЕНОМЕН" Івана МАНИЛА-ДНІПРЯКА. „Феномен" (десята збірка) — це нові оригінальні твори, передбачення й пророкування Нострадамуса до 2006 року, новий Нострадамус, лист Пані Кеннеді до Автора, Форд до Брежнєва приїхав, тощо. Книга добре ілюстрована! Подарункове видання! Ціна — $3.00. Хто ж замовить кілька чи кільканадцять примірників (для друзів і знайомих), той може вислати за кожний прим. „Феномена" лише $2.00. Замовлення та гроші (можна готівкою в конверті) висилайте на адресу:

Mr. I. Manylo
Cumberland Rd. 2
Millville, N.J. 08332, USA

Спеціяльні Великодні Передачі

но

ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ

Романа Мариновича

з ВАШИНГТОНУ і НЮ ЙОРКУ

НЮ ЙОРК — Неділя, 25-го квітня 1976 — ВЕЛИКДЕНЬ — 6:30 ранку, WHBI FM 105,9, New York.
ВАШИНГТОН, Д.К. — Неділя, 25-го квітня 1976 — ВЕЛИКДЕНЬ — год. 5-та веч., WGTS FM 901,9, Washington, D.C.

ЗІ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

всіх Вельмишановних Спонзорів, Слухачів і Глядачів та Прихильників і Противників наших програм, всіх Керівників других передач, Українські Церкви та Церковні Ієрархії і Духовенство на чолі з нашим Патріярхом Иосифом І, наш Політичний Провід, Українські Товариства й Установи, Українську Пресу та Молодь, Приятелів і Знайомих, Родину і всю Українську Спільноту у вільному ще світі, на Рідних, але поневолених Землях і всіх Людей Доброї Волі вітає та щиросердечні побажання ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

пересилає
РОМАН МАРИНОВИЧ з РОДИНОЮ
керівник
ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ РАДІО-ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ ПРОГРАМИ
Ukrainian Melody Hour
P.O. Box 2257, Washington, D.C. 20013

Увага! В НЕДІЛЮ, 25 КВІТНЯ 1976 р. Увага! на РАДІОВИСИЛЬНІ WSOU FM 89,5

буде передаватись

Українська Великодня Програма

від Української Православної Церкви св. Вознесення в Мейплвуді, Н. Дж.
9:30 до 11 ранку — ВЕЛИКОДНЯ УТРЕНЯ.
Год. 8:30 до 9:00 веч. — СВЯТОЧНА ПРОГРАМА у співпраці з Українською Студентською Громадою в Сітон Гол Університеті.
Ласкаво просимо послухати наші радіопередачі та запросити Ваших Знайомих слухати наші програми.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ, 23-го квітня — ВЕЧІРНЯ З ВИНЕСЕННЯМ ПЛАЩАНИЦІ — год. 7-ма веч.
ВЕЛИКА СУБОТА, 24-го квітня — СВЯТА ЛІТУРГІЯ ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО з ВЕЧІРНЕЮ — о год. 9-ій ранку.
ЧИТАННЯ ДІЇ АПОСТОЛЬСЬКИХ — год. 10-та веч.
ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ і СВЯЧЕННЯ ПАСОК — год. 11-та веч.
ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСЕННЯ — 25-го квітня — СЛУЖБА БОЖА СВ. ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО, о год. 10-ій ранку.

ЩИРО ВІТАЄМО ГОСТЕЙ.
Адреса Церкви —
652 Irvington Ave., Maplewood, N.J. Tel.: 763-3932

Христос Воскрес!
Воістино Воскрес!

о. Іван Наконечний, настоятель
За Управу — Леонід Гусак, голова

В ОТТАВІ ВІДБУЛАСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

реклад українського тексту Служби Божої. Деякі важливіші частини були наголос рецитовані всіма служителями-владиками в англійській мові.

По Євангелії усіх привітав в англійській, французькій і українській мовах Митрополит Максим. В українському зверненні він зазначив, що тим урочистим відзначенням сумних роковин 30-річчя переслідування безбожницьким комуністичним режимом нашої Церкви ми хочемо відзначити в окремий спосіб три речі ,а саме: 1) врочисто виявити нашу невідкличну солідарність з нашою багатостраждальною Церквою і цілим українським народом на землях України; 2) запевнити водночас наших братів і сестер на землях України, що ми молимося і змагаємо всіми силами до того, щоб їм прийти на допмогу та діждатися чимскорше повної свободи, та 3)апелюємо до всіх людей доброї волі, щоб вони відважно стали в обороні наших переслідуваних братів і сестер та усіх християн, які терплять переслідування за залізною заслоною.

Головну проповідь виголосив в англійській і французькій мовах президент Канадської Єпископської Конференції Емет Картер, Єпископ Лондону в Онтаріо. Владика надзвичайно ясно накреслив тернистий шлях УКЦ на протязі історії та виразно вказав тиранські засоби, якими безбожний комуністичний режим уже на протязі 30 років старається знищити Католицьку Церкву на землях України.

Невимовно зворушливе враження було під час молитви „Вірую", коли українські Владики, за Христовим звичаєм обіймалися з іншими Владиками. Найбільш зворушливим було спільне і дуже з'єдинене рецитування евхаристійного канона перед освяченням. Це перший раз, що ціла католицька ієрархія Канади так врочисто молилася разом із нашими владиками і українським народом за звільнення нашої многострадальної КЦ в Україні. Господню молитву „Отче наш" англійською мовою проказали в один голос всі целебранти. Заамвонну молитву прочитав французькою мовою архиєпископ із Ст. Боніфас, Манітоба, Владика Антоній Гако. До св. Причастя приступило дуже багато вірних; причащали чотири українські Владики.

Під час св. Літургії співав поодинокі молитви мішаний хор під диригентурою пані М. Чолій з церкви св. Івана Хрестителя з Монтреалю. Хор з дуже вирівняними і гарними голосами, диригенткою (вона ж і солістка з великим музичним талантом) своїм мистецьким виконанням дуже добірного репертуару причинився до звеличання цього небувалого торжества. Оперова співачка, член квебецької опери, заблистіла в сольо „Богородице Діво", муз. А. Гнатишина. Окреме і належне признання диригентці і хорові за виконання „Многа літа" (царське), муз. Дорундяка, під час відходу Владик від престола по Службі Божій.

Неофіційне прийняття для гостей, зорганізоване головою місцевого КУК інж. Богданом Шулякевичем, відбулося в катедральній залі після Служби Божої. Присутні високо оцінили українську гостинність та виявили окреме вдоволення з того, що могли під час цього неофіційного прийняття краще з собою познайомитись та закріпити новостворену українську дружбу.

Петиція до прем'єра міністрів Канади П. Трудо

В цей день, 6-го квітня, українські Владики вручили петицію прем'єр-міністрові Канади, П. Трудо, щоб він виступив в обороні переслідуваної УКЦеркви і українського народу на землях України. Петиція має 12 сторінок машинопису з підписами усіх канадських Владик, до якої долучені п'ять залучників з виявленням історичних документів про переслідування УКЦ і українського народу в Україні.

Про цю маніфестацію було подано на телевізійних новинах, а місцеві журнали „Джорнал" і „Ситізен" помістили знімки і коментарі.

Президент Форд заплатив 94,000 долярів податку

Вашінґтон. — Пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен повідомив у вівторок, 20-го квітня, що президент Джералд Форд заплатив 94,568 долярів федерального податку за 1975-ий рік і одержав 11,600 долярів звороту від Податкової Служби. Нессен зазначив, що федеральний податок Президента становив 42 відсотки з його прибутку, який виносив 252,000 долярів, та закликав інших кандидатів на пост президента також оприлюднити інформації про їхні податки та фінанси в загальному. Інші речники Білого Дому заявили, що цей заклик був звернений головним чином до Роналда Ріґена, колишнього каліфорнійського губернатора, який є конкурентом президента Форда на номінацію Республіканською партією.

СОЮЗОВЦІ!
ПРИДБАННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧІТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

Замість квітів на могилу

бл. п. інж. МИХАЙЛА МІНЧАКА

пожертву на Патріярший Фонд зложили:

Осипа МІНЧАК	$25.00
Дмитро МІНЧАК	20.00
Люба і Микола КОВРИН	20.00
Леонтина МІНЧАК	10.00
Петро ВІЗНЯК	10.00
Разом	$85.00

З невимовним смутком повідомляємо Рідню, Друзів і Знайомих, що 16-го квітня 1976 р., трагічно відійшов у Вічність на 19-му році життя

бл. п.

ЮРІЙ ЛІХНОВСЬКИЙ ДУБАС

уроджений в Пассейку, Н. Дж., відзначаючий студент каледжу і б. пластун.
Похоронні обряди відбулися:

ПАНАХИДА — 18-го квітня 1976 року.

ПОХОРОН — 19-го квітня 1976 р. з Української Католицької Церкви в Кергонксоні, Н. Й. на місцевий цвинтар.

Прибиті безмежним горем:
тато — СТЕФАН
мама — ПАВЛИНА
брати: СТЕФАН і ВОЛОДИМИР
Бабуня
та Родина в Україні і на еміграції

„Не забудьте пом'янути"...

Під цим кличем проходила підготовка до цьогорічного Свята на честь Тараса Шевченка в Боффало, що відбулося 4-го квітня в залі Середньої Школи МкКінлі.

Підготовою Свята, як це бувало майже кожнорічно, зайнявся місцевий Відділ УККА. Солідна підготова дала й солідні результати: вся програма Свята стояла на високому рівні і дала повне задоволення його учасникам. Жалко тільки, що цих учасників було дещо замало в порівнянні до загальної кількости українського населення в Боффало й околиці. Нічого немає без причини, то напевно і в цьому випадку діяли свої причини, і організаторам Свята не шкодило б ці причини вивчити, а здобутий досвід використати при влаштовуванні імпрез в майбутньому.

Центральне місце в програмі цьогорічного Свята на честь Шевченка зайняла дуже добре знана вже й на цьому континенті оперова співачка Рената Бабак, яка згідно з програмою проспівала 6 пісень і на гаряче бажання слухачів обдарувала їх ще двома наддатками: а(фрагментом з опери „Кавалерія рустікана" Масканьї, і б) фрагментом з опери „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського („Ой, казала мені мати...)

Я не компетентний висловлюватися про суто музичний бік виступу Ренати Бабак. Зрештою, під цим оглядом вона вже дістала належну їй оцінку від фахових музичних критиків. Ці ж критики належно оцінили також і піяніста-акомпаньятора Тому Гринькова. Хотілося б мені однак висловити зауваження іншого характеру: програма солістів, а то й колективів повинна бути достосована до характеру імпрези. В нашому випадку Рената Бабак повинна була підібрати більше пісень — творів Шевченка, а то на шість пісень тільки одна була твором Шевченка („Нащо мені чорні брови"), та й то цю пісню окреслено в програмці чомусь „народною". Як народну подано також пісню „Стоїть гора високая". Правда, ця пісня стала дуже популярною, але вона має свого автора тексту Леоніда Глібова і свого композитора Миколу Лисенка.

Крім згаданих пісень, Рената Бабак проспівала ще: „Засумуй, трембіто", „Виростеш ти, сину", „Жита", „Вечірня пісня". Як символ признання вручено солістці китицю троянд. Квіти вручили двоє дівчат: Ірка Ващак від Пласту і Наталка Курляк від СУМА.

Мішаний хор „Бурлаки" під керівництвом Юрія Лаврівського достосував свою програму повністю до характеру імпрези. Цей хор проспівав: „Заповіт", „Думи мої", „Розрита могила", „Чого мені тяжко", „Ой, три шляхи", „Село", „Туман хвилями лягає", „Вечерниці"'. Дві останні речі вимагають пояснення: „Туман хвилями лягає" — це фрагмент з опери Миколи Лисенка „Утоплена" — написаної за сюжетом Шевченкової баляди з тією самою назвою. „Вечерниці" — це твір композитора Петра Ніщинського. Згодом пов'язано цей твір з Шевченковою драмою „Назар Стодоля". Сольові партії в названих піснях виконували: Галина Пришляк, Теодосій Пришляк, Роман Цьолко, Оксана Дусанівська, Анастасія Ільківська, Рома Стецьків-Симонс. Хорові „Бураки" акомпаньював Олександер Коваль.

В програмі Свята була одна деклямація: вірш „Муза". Деклямувала студентка Діяна Гаврилюк. Треба признати молодій декляматорці, що зі своїм завданням справилася вона бездоганно. Її дикція і відповідна інтерпретація твору вплинули на те, що деклямація не була пересічною.

Свято відкривав голова місцевого Відділу УККА Василь Шарван. Згадав він про те, що в цьому році відмічуться 200-ліття незалежности ЗСА і 100-ліття українського поселення в ЗСА — на вільній Землі Вашінґтона. Незалежність Америки не була байдужою для Шевченка. Про таку хвилину думав він і відносно України. Вірив, що й Україна діждеться свого Вашінґтона з новим і праведним законом.

Святочне слово виголосив д-р Михайло Лоза. Побудував він своє слово на вірші „Бували войни й військові чвари", що його Шевченко написав три місяці перед своєю смертю, і який (вірш) є неначе підсумком всіх попередніх політичних Шевченкових писань.

Декорації сцени виконав молодий мистець Володимир Ковалик. Цей допис був би неповним, коли б не згадати зустріч Ренати Бабак із представниками українського громадянства. Зустріч — сполучена із полуденком — відбулася в готелі Статлер-Гілтон.

Гостю представив голова УККА Василь Шарван. В часі зустрічі промовляв містоголова УККА о. д-р Павло Івахів. Дещо з його думок повторимо: Україна не має закордоном своїх представників, своїх амбасадорів, чи консулів. Люди, яким пощастило вирватися з-поза залізної заслони, повинні у вільному світі сповняти ролю представників. Таким своєрідним амбасадором напевно стане і Рената Бабак.

Зворушена Рената Бабак відповіла, що її завданням є служити Україні, свідчити про її високу культуру.

Зустріч почато і закінчено молитвою. На початку зустріч молитву провів о. д-р Павло Івахів, при кінці — о. Павло Греськів.

Властиво о. Греськів тільки заініціював, а всі присутні — коло 40 осіб, відспівали молитву „Під Твою милість".

Михайло Лоза

Шевченківський шкільний концерт у Вотервліті

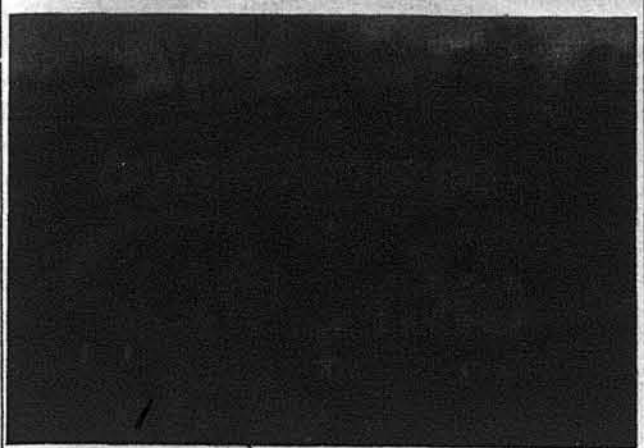
Вотервліт, Н. И. — Вже сьомий раз Школа Українознавства у Вотервліті, що обслуговує сусідні наші міста й околиці, відзначає концертом молоді роковини Т. Шевченка.

Залю Українського громадянського Клюбу у Вотервліті 28-го березня заповнили батьки дітей. На сцені видніє портрет генія України. Директор школи В. Літинський, відкрив концерт, вітаючи приявних. Шкільний хор під керівництвом Я. Кушніра проспівав „Заповіт", пізніше „По діброві вітер віє" і „Думи мої", при форт. супроводі Наталки Кушнір. Реферат про Т. Шевченка українською мовою прочитала уч. Оленка Цьолко, англійською уч. Євгенія Білинська. Учні I і II кл. виконали збірну деклямацію-монтаж „У Шевченкові роковини". Учень Роман Сосяк відіграв на фортепіяні „Ґавот" М. Лисенка. Він по матері посвячений з великим нашим композитором — Миколою Лисенком. Старші учні англомовної кляси: Петро Вейнер, Керол Гансінґер і Тоні Губара рецитували „Садок вишневий", а молодші учні — „Привіт Кобзареві". Христина Ковальчук і Діяна Шевчук продеклямували „Над Дніпровою сагою". Дарія Гарасимяк — „І досі сниться". Учень Богдан Демчар проспівав дві пісні: „Ревуть, стогнуть гори - хвилі" та „Зоре моя" при форт. супроводі Я. Кушніра. Відспіванням українського національного гимну закінчено цей концерт, єдиний на пошану Т. Шевченка в нашій околиці. Учительство Школи Українознавства дир. В. Літинський, Я. Кушнір, Таня Дурбак і Авра Слюсарчук, вклали багато праці у підготову концерту.

(І. Д.)

"Ukrainians, Croats Titlists"

УАСК „ЛЬВІВ" — КЛІВЛЕНД, ЧЕМПІОН ОГАЙО ЗА АМАТОРСЬКУ ЧАШУ АМЕРИКИ

У присіді, (зліва): Б. Дарґо, Д. Ґураш, С. Калікcто, І. Жиґа (воротар), М. Ґейбел, А. Паньків. Стоять (зліва): Ґ. Зак, Р. Губач, О. Росул (найвищий ростом), Р. Росул, М. Губач, Б. Бурдяк, і тренер у турнірі за чашу — А. Шепарович. Бракує змагуна О. Багрійчука.

Під таким наголовком найбільший щоденник Огайо, Клівленд „Плейн Дійлер", із 8-го березня ц. р. пише:

„Дві дорослі аматорські дружини Клівленду, Українські Американці і Хорватські ребелянти („Кроейшин Ребелс") із Лейж Ірі Сакер Ліґ, заавансували до міжстейтової фази всеамериканських турнірів минулонедільними перемогами в подвійній імпрезі („дабл - гедер") на площі коледжу Болдвін - Воллес.

Українці перемогли „Белград Юнайтед" 4:1 і захопили чемпіонат Огайо в турнірі за Аматорську чашу Америки.

Роман Росул відкрив рахунок у 24-ій хвилині гри. Слідом за цим пішли ґолі Росулового молодшого брата — Олександра, а далі Майка Губача й Майка Ґейбела.

А „Кроейшин Ребелс" у догривці перемогли 2:1 клівлендську „Інтер -Італію" у (стейтовому) фіналі за Відкриту Чашу ЗСА".

Після цих трьох перемог українців над („Донав Швабен" 2:1, над Інтер-Італією" 2:0 і над „Белґрад Юнайтед" 4:1) лишається тільки сказати: після слабенького старту нашого У А С К „Львів" (американська назва „Юкреїнісн Амерікенс") в осінніх пунктових іграх — це найбільша несподіванка в історії обидвох згаданих чаш на теренах Клівленду й Огайо. А вияснення просте: 80 відсотків змагунів, з якими „Львів" тепер здобув чемпіонат Огайо, восени грали не у „Львові", тільки в своїх середньо - і високошкільних дружинах.

Сяк, чи так, „Львів"... „своє суспільне чесно відробив" і ніхто не може мати до нього далі ніяких претенсій (хоч кожну милу несподіванку радо вітаємо...). По-перше, наш клюб у найближчому часі втрачає послуги всеамериканського університетського репрезенанта — Романа Росула, який вибирається на Фльоріду по „золоте руно" футбольного професіонала. А по-друге, „чим далі в ліс" такого турніру — тимбільша він... авантюра... Спортова авантюра, бо клюби інших стейтів запрягають до змагань професіоналів, з якими молодим аматорам просто неможливо виграти. І фінансова авантюра, бо з довгів, у зв'язку з такими міжстейтовими змаганнями інколи не можна вилізти довгі роки... Зокрема такі фінансові бідаки, як „Львів", які грають тільки на відкритих публічних паркових площах, де не вільно продавати квитків вступу...

О. Гайський

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ, ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ТАРЗАН, Ч. 7465. Тарзан міркує

Якщо вони не вийдуть скоро, то я збожеволію з непевности...

Жрекиня Ля мусить переконати Крону, щоб він забрав із собою ватажка Мувіро та його Вазірів для несення золота, а також, щоб залишив Джейн як „невільницю"...

Я навіть не хочу думати про те, що може статися, якщо Крона не захоче „співпрацювати" з нашим пляном!